MØTEPROTOKOLL

Fra møte:	3/20 – Klagenemnda for sentral godkjenning
Dato/tid:	31.08.2020 kl. 09.00 til kl. 12.00
Sted:	Teams
Deltakere:	Anette Søby Bakker, Hossam Gadalla, Jan Ørnevik, Cecilie Kaastrup Thorbjørnsen, Kathrine Julin Pettersen, Olav Haugerud og Endre Straume Mårstig Fra DiBK: Tone Kampelien
Sekretariatet:	Eva Kulsvehagen
Møteleder:	Anette Søby Bakker
Referent:	Eva Kulsvehagen
Referat også til:	Klagenemndas medlemmer og varamedlemmer Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Sak 43/20 Protokoll fra klagenemndas møte 16.06.2020.

Protokollen ble godkjent uten merknader.

Sak 44/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om endring av sentral godkjenning fra CHRISTIANIA BAD & RENOVERING AS (klagesaksnr. 20/1471).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder
Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1

I brev mottatt 20.02.2020 ble vedtak av 19.02.2020 påklaget ved Mutwakil Mohammed Ahmed. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn
Direktoratet for byggkvalitet mottok 25.12.2019 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 19.02.2020 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig praksislengde for de ulike godkjenningsområdene, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Avslaget ble også begrunnet med at foretaket ikke hadde sendt inn etterspurt beskrivelse av kvalitetssikring, dokumentasjon på vurdering av underkonsulenter, dokumentasjon på avviksbehandling, dokumenthåndtering, oppdatering av kunnskaper, dokumentasjon på revisjon av kvalitetssikringsrutiner, organisasjonsplan med navn, dokumentasjon på at faglig ledelse er fast ansatt, bedre beskrivelse av innsendte referanseprosjekter og i tillegg flere referanseprosjekter som dokumenterer at den faglige ledelsen har tilstrekkelig praksislengde.

Generelle opplysninger om foretaket
Christiania Bad & Renovering AS fikk sentral godkjenning første gang 20.02.2018. Frem til 20.02.2021 har foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1.

Underveis i klagesaksbehandlingen har foretaket skiftet navn. Tidligere Strømmen Bad og Rørlegger AS heter nå Christiania Bad & Renovering AS. Direktoratet har ikke mottatt informasjon om at det er gjort andre endringer i foretaket, og legger derfor til grunn at foretakets faglige ledelse er den samme som på søknadstidspunktet.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 7 inntektsmottakere og ligger på Lillestrøm. Mutwakil Mohammed Ahmed er daglig leder. Han har mesterbrev som rørlegger fra september 2018. Svennebrev som rørlegger fikk han i 2015.

Foretaket har sin virksomhet innen rørleggertjenester VVS, vaktmestertjenester, rehabilitering, oppussing og renovering av bygg og alt som faller inn innenfor dette.

Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.221 Rørleggerarbeid.

Saksgang
25.12.2019 Søknad
27.01.2020 Midlertidig svarbrev
19.02.2020 Vedtak om sentral godkjenning (avslag)
20.02.2020 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler
Foretaket har ikke anført noe i klagen, men skriver at det på grunn av sykdom først nå sender inn dokumentasjonen direktoratet ba om i brev av 27.01.2020 i forbindelse med søknadsbehandlingen. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Videre skal foretaket ha kvalitetssikringsrutiner innenfor eget godkjenningsområde som sikrer etterlevelse av krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven (pbl.), jf. SAK10 § 10-1 andre ledd.

Krav til kvalitetssikringsrutiner
En kvalitetssikringsrutine er en prosedyre som beskriver hvordan foretaket vil sikre ivaretakelse av ansvar, plikter, oppgaver og etterlevelse av regelverk. Rutinen skal beskrive formål, hva som skal gjøres eller oppnås ved å følge rutinen, hvem som utfører eller har ansvar for gjennomføring av rutinen, når rutinen skal gjennomføres og hvilke underliggende dokumenter (som maler, sjekklister etc.) som er knyttet til rutinen. Kvalitetssikringsrutinene skal være skriftlig nedfelt, gjenspeile foretakets praksis og ikke være mer omfattende enn nødvendig, jf. SAK10 § 10-1 og innledningen til veiledningen.

Direktoratet for byggkvalitet fører tilsyn med sentralt godkjente foretak og kan i den forbindelse kreve fremlagt dokumentasjon på at kravet til kvalitetssikringsrutiner er oppfylt,

jf. SAK10 § 13-1 andre ledd og tilhørende veiledning. Dokumentasjonen kan også kreves fremlagt av Klagenemnda for sentral godkjenning. En eventuell advarsel ved et tilsyn vil bli tatt med i vurderingen av foretakets søknad om fornyelse av sentral godkjenning.

Det er ikke tilstrekkelig å vise til at foretaket har rutiner som nevnt ovenfor, da det også må dokumenteres at rutinene er i aktivt bruk, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd og tilhørende veiledning. Kravet om at rutinene faktisk er i bruk følger også av lovens forarbeider hvor det fremgår at "Krav til rutiner innebærer i tillegg til at foretakene skal ha kvalitetssystem som ivaretar kravene også at de skal vise at systemene er i bruk.", jf. Ot.prp.nr.45 (2007-2008) s. 328.

Foretakets rutiner skal være tilpasset de godkjenningsområdene foretaket har eller søker sentral godkjenning for, jf. SAK10 § 10-2 andre ledd og tilhørende veiledning. Omfanget av rutinene kan differensieres etter foretakets størrelse, fagområder og de tiltaksklasser foretaket arbeider innenfor, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

I april 2019 ble det gjennomført et stedlig tilsyn med Strømmen Bad og Rørlegger AS/Christiania Bad & Renovering AS som resulterte i en advarsel. På bakgrunn av dette ble det i forbindelse med behandlingen av foretakets søknad om sentral godkjenning i januar 2020 bedt om at foretaket sendte inn dokumentasjon som verifiserte at avvikene som ble avdekket under tilsynet var lukket. Helt konkret ble det i henhold til SAK10 § 10-1 andre ledd bedt om at foretaket sendte inn følgende:

- foretakets kvalitetssikringsrutine, særlig for funksjonen som utførende, samt dokumentasjon på utført kvalitetssikring
- rutiner for hvordan foretaket vurderer og styrer underkonsulenter/underentreprenører samt dokumentasjon på at slike rutiner er i bruk
- kvalitetssikringsrutine for komplett avviksbehandling samt dokumentasjon på utført avviksbehandling
- rutine for hvordan foretaket ivaretar registrering, versjonshåndtering, videreformidling og oppbevaring av prosjektdokumenter
- rutine for hvordan foretaket har nødvendige og oppdaterte kunnskaper om krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven, som er relevante for foretakets godkjenningsområde
- rutine for å sikre jevnlig gjennomgang av kvalitetssikringsrutinene for å ivareta krav i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven, samt dokumentasjon på at foretaket har hatt en jevnlig gjennomgang av kvalitetssikringsrutinene, og eksempler på utførte endringer der hvor det har vært behov for det.

Denne henvendelsen ble ikke besvart innen fristen på to uker fra brevets dato. I stedet har foretaket besvart henvendelsen i form av en klage mottatt 20.02.2020. I klagen er det lagt ved ulike rutiner og dokumenter fra foretakets kvalitetssikringssystem. I det følgende vil

direktoratet gjøre noen korte bemerkninger til den innsendte dokumentasjonen, først og fremst for å peke på forbedringspotensialet som ligger i foretakets kvalitetssikringssystem. Det vises i den forbindelse til kravene til kvalitetssikringsrutiner i SAK10 § 10-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

Beskrivelse og dokumentasjon av kvalitetssikring

Når det gjelder foretakets skriftlige kvalitetssikringsrutine for hvordan det ivaretar sine plikter og oppgaver som ansvarlig utførende har foretaket sendt inn dokumentet «Rutine for arbeid». Denne rutinen omhandler imidlertid ikke hvordan foretaket planlegger og gjennomfører kvalitetssikring av eget arbeid, det vil si blant annet hvem som gjennomfører fortløpende kvalitetssikring ute på byggeplass, og hvilke dokumenter som benyttes til å dokumentere gjennomført kvalitetssikring, som for eksempel sjekklister med bilder eller tilsvarende.

Når det gjelder dokumentasjon på gjennomført kvalitetssikring av utførelse har foretaket blant annet sendt inn sjekkliste for «utførelse av tømrerarbeid i våtrom». Foretaket har ikke sentral godkjenning for utførelse av «tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner» og som følge av dette er denne ikke realitetsbehandlet av direktoratet. Imidlertid er det positivt at foretaket dokumenterer kvalitetssikring, dersom foretaket har erklært ansvarsrett til kommunen for dette fagområdet. Videre har foretaket sendt inn sjekkliste for «utførelse av membranarbeider i våtrom». I denne sjekklisten er det mangelfull sporbarhet til utførelsesgrunnlaget. Det henvises blant annet til tegning og monteringsanvisningen, uten at tegningen er benevnt med navn og dato/versjonsnummer. Det er heller ikke påført hvilket tidsrom monteringsanvisningen gjelder for, som for eksempel årstall. Det er også sendt inn sjekkliste for «utførelse våtrom». Her henvises det også til tegninger samt beskrivelse uten at det er påført dato/versjonsnummer på tegning eller dato for gjeldende beskrivelse.

Direktoratet vil påpeke at det er viktig at sjekklisten viser hvilket utførelsesgrunnlag utførelsen er utført etter og hva det er kvalitetssikret opp imot.

Vurdering og styring av underentreprenører

Foretaket ble bedt om å sende inn foretakets kvalitetssikringsrutine for hvordan det vurderer og styrer underentreprenører som jobber på foretakets ansvarsrett. Av rutinen skal det også gå frem hva foretaket er kompetent til å utføre med egne ansatte innenfor sitt godkjenningsområde, før det må knytte til seg andre foretak.

Foretaket har ikke sendt inn en beskrivelse av hva foretaket er kompetent til å utføre med egne ansatte innenfor sitt godkjenningsområde, før det må knytte til seg andre foretak.

Foretaket har sentral godkjenning for utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1. Godkjenningsområdet omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende installasjoner med liten kompleksitet eller med små konsekvenser ved feil.

Eksempler på sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1 kan være:

- installasjoner i enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus,
- installasjoner i mindre bygninger for publikum og arbeidsbygninger,
- andre installasjoner av tilsvarende kompleksitet.

Dersom foretaket ikke utfører alle oppgaver innen godkjenningsområdet skal det gå frem av rutinen hvilke oppgaver foretaket utfører og hvilke oppgaver de leier inn andre foretak til å utføre.

Til opplysning har «Rutine for valg og styring av underentreprenør (UE)» feil henvisning. Det henvises til saksbehandlingsforskriften SAK10 § 10-1 b. Korrekt henvisning er Byggesaksforskriften (SAK10) § 10-1 andre ledd bokstav c.

Dokumenthåndtering
Foretaket ble bedt om å sende inn foretakets kvalitetssikringsrutine for hvordan det ivaretar registrering, versjonshåndtering, videreformidling og oppbevaring av prosjektdokumenter. Foretaket har sendt inn «Rutine for dokumentstyring». Her vises det til at «dokumenter og tegninger sendes til rette vedkommende i henhold til ansvarsfordeling og byggeplassorganisering i kvalitetsplan». Foretaket har ikke synliggjort at det benytter en slik «kvalitetsplan».

Oppdatering av kunnskaper
Foretaket ble bedt om å sende inn foretakets kvalitetssikringsrutine for hvordan det har nødvendige og oppdaterte kunnskaper i bygningslovgivningen, som er relevante for foretakets godkjenningsområde.

Foretaket har sendt inn «Prosedyre for oppdatering av kunnskaper». Denne rutinen er imidlertid noe mangelfull. I henhold til prosedyren skal foretaket vedlikeholde kunnskap som er relevant for foretakets virksomhet, men det beskrives ikke hvordan. Dette kan for eksempel være aktuelle kurs fra bransjeforening, leverandører, kurs i kommunal regi, medlemskap i bransjeforening, nyhetsbrev fra DiBK etc. Det skal også gå frem av rutinen hvordan foretaket kartlegger behov og ønsker om mer opplæring hos ansatte. Dette kan for eksempel skje gjennom medarbeidersamtaler.

Innsendt prosedyre omhandler elementer i seg som bør omfattes av «Rutine for gjennomgang og oppdatering av KS- og HMS systemet». Dette gjelder for de fire nest siste punktene i prosedyren.

Avviksbehandling
Når det gjelder kvalitetssikringsrutine for komplett avviksbehandling samt dokumentasjon på utført avviksbehandling, har foretaket sendt inn «Rutine for avvik». Direktoratet har ingen bemerkninger til denne. Ut over dette skriver foretaket at det ikke foreligger noen

dokumentasjon på avviksbehandling for utførelse, da foretaket ikke har hatt noe avvik i løpet av 2019 og frem til dags dato.

Som det fremgår av direktoratets gjennomgang foreligger det fremdeles mangler i form av avvik og observasjoner ved foretakets kvalitetssikringssystem. Etter direktoratets vurdering er funnene av en slik karakter at de ved et tilsyn ville medført en advarsel. Funnene vil likevel ikke alene begrunne et avslag på søknad om sentral godkjenning. Direktoratet vil derfor i det følgende gjøre en vurdering av om kravene til utdanning og praksis er oppfylt for de påklagede godkjenningsområdene.

Samlet vurdering for de påklagede godkjenningsområdene

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, prosjekterende i tiltaksklasse 1, utførende i tiltaksklasse 2 og kontrollerende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller tilsvarende, eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende. Det er også et tilhørende krav om 4 års relevant praksis etter endt utdanning for søkerfunksjonen, prosjekterende og kontrollerende, og 3 års relevant praksis for utførende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for de påklagede godkjenningsområdene vil for eksempel være mesterbrev som rørlegger.

Daglig leder i foretaket, Ahmed Mohammed Mutwakil, har svennebrev som rørlegger fra desember 2015 og mesterbrev som rørlegger fra september 2018.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

For innholdet i de påklagede godkjenningsområdene vises det til SAK10 § 13-5 første ledd, andre ledd bokstav h, tredje ledd bokstav o og fjerde ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

Det vises også til det som er skrevet over om at det må dokumenteres 3 års praksis etter endt utdanning for utførende, og 4 års praksis med de andre påklagede funksjonene, jf. SAK10 § 11-3. Der foretakets faglige ledelse har tatt videreutdanning, skal hvert år med relevant praksis som er opparbeidet før videreutdanningen er avsluttet, godskrives med et ½ år ved søknad om sentral godkjenning.

I søknaden har foretaket vist til fire referanseprosjekter fra 2018 og 2019 som ansvarlig søker. For prosjektering av sanitærinstallasjoner har foretaket vist til ett referanseprosjekt fra 2018. For utførelse av sanitærinstallasjoner er det vist til to referanseprosjekter, begge fra 2019, og for kontroll av våtrom er det vist til ett prosjekt fra 2019. Prosjektene er dårlig beskrevet, men ut ifra bygningstypen som er oppgitt kan samtlige prosjekter plasseres i tiltaksklasse 1.

I brev av 27.01.2020 ble foretaket blant annet bedt om å sende inn en bedre beskrivelse av innsendte referanseprosjekter, samt flere referanseprosjekter som viser at faglig ledelse har tilstrekkelig praksislengde. Denne henvendelsen ble ikke besvart innen fristen. I klagen har foretaket vist til to foretak hvor daglig leder tidligere har vært ansatt. Det er imidlertid ikke vist til konkrete referanseprosjekter. Etter en gjennomgang av tidligere innsendte søknader er det heller ikke der dokumentert praksis med de påklagede godkjenningsområdene og tiltaksklasser.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at kravet til praksislengde med de påklagede godkjenningsområdene er oppfylt, jf. SAK10 § 11-3.

Konklusjon
På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Christiania Bad & Renovering AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 1, prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1, utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2 og kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 45/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra GRAVDAL HAGE OG ANLEGG AS (klagesaksnr. 20/1818).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder
Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2

I brev mottatt 03.03.2020 ble vedtak av 25.02.2020 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn
Direktoratet for byggkvalitet mottok 17.12.2019 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 25.02.2020 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2

Avslaget som gjaldt utførelse av innmåling og utstikking av tiltak, utførelse av veg- og grunnarbeider og utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner, alle i tiltaksklasse 2, ble begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning på det nivået som kreves, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3 og 11-5 tredje ledd med tilhørende veiledning.

Når det gjelder avslaget på utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2, var begrunnelsen at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, jf. SAK10 §§ 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

For utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1 ble avslaget begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig praksislengde, jf. SAK10 § 11-3.

Avslaget som gjaldt overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at det ikke var dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Generelle opplysninger om foretaket
Gravdal Hage og Anlegg AS fikk sentral godkjenning første gang i 2002. I perioden 29.04.2017 – 24.02.2020 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 37 inntektsmottakere og ligger i Bergen kommune. Frode Ramsli er daglig leder. Han har mesterbrev som anleggsgartner fra 1995.

Foretaket har sin virksomhet innen anleggsgartnerfaget, transport av varer og gods, snøbrøyting, salting og strøing, salg av hage- og bygningsartikler samt asfaltering og betongarbeid. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 81.300 Beplantning av hager og parkanlegg.

Saksgang
17.12.2019 Søknad
25.02.2020 Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)
03.03.2020 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler
I klagen viser foretaket til at det vil kunne medføre store konsekvenser dersom de mister sentral godkjenning for områder de har hatt tidligere, og at de har opparbeidet seg solid erfaring og kunnskap innenfor disse. Foretaket skriver at selv om de pr. dags dato ikke har den formelle utdannelse på alle områder, så er erfaringen deres etter 25 år i bransjen som en ingeniørutdannelse å regne. Videre vises det til at det jobbes med å rekruttere arbeidskraft. Foretaket har blant annet allerede ansatt en forskalingssnekker, Evangelos Mosamparis. Det bes om at direktoratet foretar en skjønnsmessig revurdering av søknaden basert på at foretaket har hatt sentral godkjenning for noen av områdene siden 2011 og 2014, samt langvarig praksis. Det vises også til overgangsbestemmelsen. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Utdanning og praksis skal som hovedregel være tilknyttet samme person.

Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller tilsvarende, eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 3 års praksis etter fullført utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for utførelse av innmåling og utstikking av tiltak vil for eksempel være utdanning innenfor bygg, anlegg eller kart og oppmåling.

I tillegg til daglig leder, Frode Ramsli, er det dokumentert utdanning for fire ansatte som i organisasjonsplanen står oppført som prosjektledere. Fire av de har mesterbrev som anleggsgartner og en har fagbrev som anleggsgartner. Videre har foretaket vist til en ansatt, Evangelos Mosamparis, med fagbrev i forskalingsfaget fra 2005. Mosamparis ble ansatt i foretaket i 2019.

Mesterbrev som anleggsgartner oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå. Spørsmålet blir derfor om utdanningen er tilstrekkelig relevant for utførelse av innmåling og utstikking av tiltak.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningsområdet utførelse av innmåling og utstikking av tiltak omfatter innmåling av tilstrekkelige antall faste punkter i terrenget, som grunnlag for å fastlegge tiltakets plassering på situasjonsplan (polygonpunkter, grensemerker, nabobygg høyder på ledninger, manglende detaljer i kart med mer) og overføring av tiltakets plassering med utstikking av punkter fra koordinatfestet situasjonsplan til terreng, samt høydeplassering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning. For at en utdanning skal være relevant for dette godkenningsområdet, er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar opplæring i fagområder knyttet til landmåling.

Med utdanning som anleggsgartner skal man blant annet kunne utføre grunnarbeid og anleggsarbeid med faste og løse dekker, beskrive, vurdere og utføre arbeid med plantematerialer og vekstmedier, velge, bearbeide og bruke naturstein, betong og andre materialer i utforming av anlegg, bruke teknisk utstyr, utføre manuelt og maskinelt arbeid i

henhold til gjeldende regelverk, utføre arbeid i nyanlegg og vurdere økonomi, ressursbruk og miljøhensyn. I tillegg skal man også kunne drifte og vedlikeholde flere typer grønne og grå anlegg. Etter direktoratets vurdering innehar ikke utdanningen i anleggsgartnerfaget opplæring i fagområder knyttet til landmåling, slik som stikking og nivellering. Utdanningen vurderes derfor til ikke å være tilstrekkelig relevant for utførelse av innmåling og utstikking av tiltak.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det oppfyller utdanningskravet for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Hertil kommer at direktoratet ikke har anledning til å la lang erfaring veie opp for manglende relevant formell utdannelse. Utdanningskravet for tiltaksklasse 2 er dermed ikke oppfylt. Etter direktoratets vurdering er utdanningen som anleggsgartner heller ikke tilstrekkelig relevant for tiltaksklasse 1.

Når det gjelder utdanningen til Evangelos Mosamparis, med fagbrev i forskalingsfaget fra 2005, er denne på tilstrekkelig nivå for utførelse i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen er også relevant for utførelse av innmåling og utstikking av tiltak, da den blant annet innebærer opplæring innenfor stikking og nivellering.

Krav til praksis
Det vises til beskrivelsen over når det gjelder innholdet i godkjenningsområdet. For tiltaksklasse 1, som foretaket har dokumentert nødvendig nivå og relevant utdanning for, er det et krav om at det dokumenteres 2 års praksis etter endt utdanning. Praksisen foretaket viser til i søknaden er fra 2017-2019. Mosamparis ble ansatt i foretaket i 2019. Det er verken i søknaden eller i klagen vist til konkrete referanseprosjekter som viser at Mosamparis har erfaring relevant for faglig ledelse innenfor utførelse av innmåling og utstikking av tiltak, fra tidligere ansettelsesforhold. Det er dermed ikke dokumentert at kravet til praksistid på 2 år etter endt relevant utdanning er oppfylt.

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller tilsvarende, eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 3 års praksis etter fullført utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for utførelse av veg- og grunnarbeider vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag anlegg, eller annen utdanning innenfor vei- og anleggsfaget.

Som nevnt over har foretaket dokumentert å ha fire ansatte med mesterbrev som anleggsgartner og en med fagbrev som anleggsgartner. I tillegg er det vist til en ansatt, Evangelos Mosamparis, med fagbrev i forskalingsfaget fra 2005.

Mesterbrev som anleggsgartner oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå. Spørsmålet blir derfor om utdanningen er tilstrekkelig relevant for utførelse av veg- og grunnarbeider.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Utførelse av veg- og grunnarbeider omfatter blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b og tilhørende veiledning. For at en utdanning skal anses relevant for dette området, er det avgjørende at utdanningen inneholder relevante fag innen anleggsteknikk.

Det vises til det som er skrevet over om kompetansemålene for opplæring i anleggsgartnerfaget. Etter direktoratets vurdering innehar ikke denne utdanningen fag som i tilstrekkelig grad dekker det vesentligste av godkjenningsområdets faglige innhold. Utdanningen er dermed ikke tilstrekkelig relevant.

Når det gjelder utdanningen til Evangelos Mosamparis, med fagbrev i forskalingsfaget fra 2005, er denne på tilstrekkelig nivå for utførelse i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Denne utdanningen er imidlertid heller ikke tilstrekkelig relevant, da den ikke innehar relevante fag for eksempelvis innenfor graving og sprengning. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det oppfyller utdanningskravet for dette godkjenningsområdet, verken for tiltaksklasse 1 eller 2.

Krav til praksis
Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at selv om flere av referanseprosjektene viser til relevante arbeider med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, har ikke direktoratet anledning til å innvilge sentral godkjenning uten at kravet til relevant utdanning er oppfylt.

Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller tilsvarende, eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 3 års praksis etter fullført utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg vil for eksempel være mesterbrev som rørlegger.

Det vises til det som er skrevet tidligere vedrørende utdanningen som er dokumentert for foretakets ansatte. Mesterbrev som anleggsgartner oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå. Spørsmålet blir om utdanningen er tilstrekkelig relevant for utførelse av vannforsynings- og avløpsarbeider.

Godkjenningsområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2 omfatter legging av rør for vann og avløp, samt rør for overvann med liten kompleksitet og vanskelighetsgrad, og der mangler eller feil kan føre til middels til store konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet, eller middels kompleksitet og vanskelighetsgrad, men der mangler eller feil kan føre til små til middels konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav d og tilhørende veiledning. For at en utdanning skal være relevant for dette godkenningsområdet, er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar opplæring i fagområder knyttet til legging av rør og håndtering av overvann.

Det vises til det som er skrevet over vedrørende kompetansemålene for opplæring i anleggsgartnerfaget. Direktoratet kan ikke se at utdanning som anleggsgartner inneholder opplæring innenfor slike fagområder. Når det gjelder tiltaksklasse 1, og utdanning for ansatt Mosamparis i forskalingsfaget, finner direktoratet heller ikke denne tilstrekkelig relevant for det påklagede godkjenningsområdet.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det oppfyller utdanningskravet for utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg, verken for tiltaksklasse 1 eller 2.

Krav til praksis
Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at selv om flere av referanseprosjektene viser til relevante arbeider med godkjenningsområdet, har ikke direktoratet anledning til å innvilge sentral godkjenning uten at kravet til relevant utdanning er oppfylt.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller tilsvarende, eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 3 års praksis etter fullført utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner vil for eksempel være teknisk fagskole innenfor bygg eller anlegg. For tiltaksklasse 1 vil fagbrev i betongfaget eller forskalingsfaget være relevant.

Det vises til det som er skrevet tidligere vedrørende utdanningen som er dokumentert for foretakets ansatte. Mesterbrev som anleggsgartner oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå. Spørsmålet blir om utdanningen er tilstrekkelig relevant for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner.

Fagområdet omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning. For at en utdanning skal anses som relevant for dette

godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for støping, forskaling og betong.

Det vises til det som er skrevet over vedrørende kompetansemålene for opplæring i anleggsgartnerfaget. Etter direktoratets vurdering inneholder ikke denne utdanningen tilstrekkelig opplæring innenfor støping, forskaling og betong til at den anses relevant for dette godkjenningsområdet.

Når det gjelder utdanningen til Evangelos Mosamparis, med fagbrev i forskalingsfaget fra 2005, er denne på tilstrekkelig nivå for utførelse i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningen er også relevant for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner.

Krav til praksis
Det vises til beskrivelsen over når det gjelder innholdet i godkjenningsområdet. For tiltaksklasse 1, som foretaket har dokumentert nødvendig nivå og relevant utdanning for, er det et krav om at det dokumenteres 2 års praksis etter endt utdanning. Praksisen foretaket viser til i søknaden er fra 2017-2019. Mosamparis ble ansatt i foretaket i 2019. Det er verken i søknaden eller i klagen vist til konkrete referanseprosjekter som viser at Mosamparis har erfaring relevant for faglig ledelse innenfor utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner fra tidligere ansettelsesforhold. Det er dermed ikke dokumentert at kravet til praksistid på 2 år etter endt relevant utdanning er oppfylt.

Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svennebrev, eller tilsvarende, med tilhørende 2 års praksis etter fullført utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for utførelse av riving og miljøsanering vil for eksempel være fagbrev som anleggsmaskinfører eller som forskalingssnekker.

Som nevnt over har foretaket dokumentert å ha fire ansatte med mesterbrev som anleggsgartner og en med fagbrev som anleggsgartner. I tillegg er det vist til en ansatt, Evangelos Mosamparis, med fagbrev i forskalingsfaget fra 2005. Dette fagbrevet er relevant for det påklagede godkjenningsområdet og foretaket oppfyller således kravet til utdanning.

Utdanning som anleggsgartner finner imidlertid direktoratet ikke tilstrekkelig relevant. Godkjenningsområdet riving og miljøsanering omfatter sanering og forsvarlig sluttbehandling av farlig avfall iht. miljøsaneringsbeskrivelsen samt håndtering av rivingsmaterialer for ombruk, gjenvinning, energiutnyttelse og forsvarlig sluttbehandling iht. avfallsplan. Godkjenningsområdet omfatter også oppgaver ved tiltak på eksisterende byggverk (rehabilitering), jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav t og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for riving og håndtering av materialer samt miljøsanering og sluttbehandling av farlig avfall. Fag knyttet til bygningsteknikk og anleggsteknikk vil kunne være relevante. Etter direktoratets vurdering innehar ikke utdanningen som anleggsgartner opplæring i byggtekniske eller anleggstekniske fag som dekker godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver i tilstrekkelig grad.

Det er således Mosamparis sin utdanning og erfaring som må legges til grunn ved vurdering av om foretaket også oppfyller kravet til praksis.

Krav til praksis
Det vises til beskrivelsen over når det gjelder innholdet i godkjenningsområdet. For tiltaksklasse 1, som foretaket har dokumentert nødvendig nivå og relevant utdanning for, er det et krav om at det dokumenteres 2 års praksis etter endt utdanning. Praksisen foretaket viser til i søknaden er fra 2017-2019. Mosamparis ble ansatt i foretaket i 2019. Det er verken i søknaden eller i klagen vist til konkrete referanseprosjekter som viser at Mosamparis har erfaring relevant for faglig ledelse innenfor utførelse av riving og miljøsanering fra tidligere ansettelsesforhold. Det er dermed ikke dokumentert at kravet til praksistid på 2 år etter endt relevant utdanning er oppfylt. Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig kontrollerende i tiltaksklasse 2 er bachelorgrad i ingeniørutdanning, høgskolegrad eller tilsvarende grad med 180 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 6 års praksis etter fullført utdanning. For tiltaksklasse 1 er utdanningskravet høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng eller mesterbrev eller tilsvarende, med tilhørende 4 års praksis etter fullført utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2 vil for eksempel være ingeniørutdanning innenfor bygg eller anlegg, eller bachelor innenfor arkitektur. For tiltaksklasse 1 vil for eksempel mesterbrev som tømrer eller murer være relevant.

Foretaket har dokumentert å ha fire ansatte med mesterbrev som anleggsgartner og en med fagbrev som anleggsgartner. I tillegg er det vist til en ansatt, Evangelos Mosamparis, med fagbrev i forskalingsfaget fra 2005. Med mesterbrev som anleggsgartner er det dokumentert at foretaket oppfyller kravet til utdanningsnivå for tiltaksklasse 1, men ikke for tiltaksklasse 2. Spørsmålet blir videre om utdanningen som anleggsgartner er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet.

Sentral godkjenning for overordnet ansvar gis til foretak som har erfaring med kontroll av prosjekterings- og utførelsesoppgaver av relevante fagområder og grenseflater. Det er en forutsetning at foretaket har kvalifisert personell med relevant praksis fra prosjektering og prosjekteringsledelse, samt praksis fra utførelse/byggeledelse, og har rutiner for fagkontroll

og tverrfaglig kontroll, slik at kontrollen utføres på en hensiktsmessig måte og i nødvendig omfang. Det følger av bestemmelsene om gjennomføring av kontroll at kontroll skal være helhetlig og gjennomgående og omfatte både kontroll av prosjektering og kontroll av utførelse (se særlig § 14-7 tredje og fjerde ledd). Ansvarsrett for kontroll forutsetter kompetanse til å kontrollere både prosjektering og utførelse, jf. SAK10 § 13-5 fjerde ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal gi et tilstrekkelig grunnlag for ivaretakelse av ansvaret som omfattes av dette godkjenningsområdet er det følgelig avgjørende at den innehar fag rettet mot byggeprosesser og utforming av bygg og anlegg samt planlegging og gjennomføring av byggefasen i prosjekter. Det vil også være relevant med fag som ivaretar grensesnitt til andre fagområder og oppgaver som utføres av andre faggrupper. Etter direktoratets vurdering innehar ikke utdanningen som anleggsgartner en tilstrekkelig faglig bredde og dybde innenfor bygg- eller anleggsfagene til at den gir et godt nok grunnlag for å ivareta helhetlig og tverrfaglig kontroll. Utdanningen er dermed ikke relevant, og kravet til utdanning er ikke oppfylt.

Krav til praksis
Det vises til beskrivelsen over når det gjelder innholdet i godkjenningsområdet. Begrepet uavhengig kontroll skal forstås som kontroll som er utført av et annet foretak enn det foretaket som har utført arbeidet som skal kontrolleres, jf. SAK10 § 13-5 fjerde ledd og tilhørende veiledning. Kontroll av egne arbeider faller følgelig utenfor godkjenningsområdene for uavhengig kontroll, men inngår derimot som obligatorisk kvalitetssikring av eget arbeid som en del av prosjekterendes og utførendes ansvar, jf. SAK10 §§ 12-3 bokstav a og 12-4 bokstav a.

Foretaket har i søknaden vist til 11 referanseprosjekter for dette godkjenningsområdet. Samtlige beskrivelser viser til kontroll av egne arbeider i prosjektet. Foretaket har dermed ikke dokumentert erfaring med uavhengig kontroll av andre foretaks arbeider, noe som er en av forutsetningene for å få innvilget sentral godkjenning for overordnet ansvar for kontroll. Prosjektene det er vist til er fra tidsrommet 2017-2019, og det er dermed heller ikke dokumentert tilstrekkelig praksislengde på 4 år. Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Forholdet til overgangsbestemmelsen
I klagen viser foretaket til overgangsbestemmelsen. Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak kan få fornyet sin sentrale godkjenning på grunnlag av de mer lempede kvalifikasjonskravene som gjaldt før 1.januar 2016. Det betyr at langvarig og god praksis kan kompensere for manglende utdanningsnivå. Bruk av overgangsbestemmelsen forutsetter at foretaket har hatt sentral godkjenning i forrige godkjenningsperiode for godkjenningsområdene som innvilges, samt at det er søkt om fornyelse før denne har gått ut. I tillegg åpner overgangsbestemmelsen kun for at praksis kan kompensere for ett manglende utdanningsnivå. Praksis kan således ikke veie opp for manglende relevant utdanning.

I perioden 23.04.2014 – 23.04.2017 hadde Gravdal Hage og Anlegg AS sentral godkjenning blant annet for prosjektering av utearealer og landskapsutforming i tiltakslasse 1 og utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2. I 2016 ble det gjort endringer i godkjenningsområdenes inndeling og innhold. Flere områder ble splittet, og oppgaver som tidligere var omfattet av de to ovennevnte områdene ble lagt under nye godkjenningsområder. Det ble samtidig besluttet at foretak som hadde fått sentral godkjenning for disse områdene uten å ha dokumentert tilstrekkelig utdanningsnivå, skulle få videreført sentral godkjenning med de nye, splittede godkjenningsområdene. Så var også tilfellet for Gravdal Hage og Anlegg AS. På grunn av at flere av godkjenningsområdene som gjaldt før 2016 inneholdt et bredere felt av arbeidsoppgaver enn de nye, splittede godkjenningsområdene, innebar en videreføring av sentral godkjenning at enkelte foretak i 2017 også fikk sentral godkjenning for områder det ikke var dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning for.

En slik videreføring av sentral godkjenning hvor det ikke er dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning har imidlertid ikke direktoratet anledning til å foreta. Dette er også årsaken til at overgangsbestemmelsen i denne saken ikke kommer til anvendelse, og at Gravdal Hage og Anlegg AS ikke får innvilget sentral godkjenning for de godkjenningsområdene de ikke har dokumentert relevant utdanning for, jf. drøftelsene over.

Konklusjon
På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Gravdal Hage og Anlegg AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene

- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak, verken i tiltaksklasse 1 eller 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider, verken i tiltaksklasse 1 eller 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg, verken i tiltaksklasse 1 eller 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner, verken i tiltaksklasse 1 eller 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll, verken i tiltaksklasse 1 eller 2

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 46/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra PAULSEN BYGG & ANLEGG AS (klagesaksnr. 20/2283).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder
Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1

I brev innsendt 18.03.2020 ble vedtak av 28.02.2020 påklaget av foretaket ved Knut Erik Paulsen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn
Direktoratet for byggkvalitet mottok 11.02.2020 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 28.02.2020 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av lydforhold og vibrasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Uavhengig kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1
- Uavhengig kontroll av lufttettet i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

- Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3 og 11-5, og tilhørende veiledninger. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket
Paulsen Bygg & Anlegg AS fikk sentral godkjenning første gang 25.01.2008. I perioden 08.02.2017 – 08.02.2020 hadde foretaket sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene samt søker i tiltaksklasse 1 og flere fagområder innenfor prosjektering, utførelse og kontroll i tiltaksklasse 1.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 1 inntektsmottaker og ligger i Nesodden kommune i Viken fylke. Knut Erik Paulsen er daglig leder. Han har mesterbrev i tømrerfaget fra 1999.

Foretaket har sin virksomhet innen bygg og anlegg, herunder oppføring av hus, tilbygg, påbygg, takløft, murarbeider, avvirkning og pleie av skog, nybygging av tømmerveier, oppgradering av gårdsvei, grøfting og nybygg av jordbruksbygg på egen eiendom. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskodene 41.200 Oppføring av bygninger og 02.200 Avvirkning.

Saksgang
11.02.2020 Søknad
28.02.2020 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)
18.03.2020 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler
I klagen viser foretaket til at daglig leder har drevet et lite firma i snart 25 år. Fra før dette jobbet han med tømrer-, forskalings- og gravearbeider. Det vises til daglig leders utdanning og erfaring, herunder mesterbrev i tømrerfaget, kurs og praksis gjennom 35 år. Foretaket skriver at daglig leder har utført arbeider med ansvarsretter innen funksjonene søker, prosjekterende, utførende og kontrollerende innenfor godkjenningsområdene det søkte sentral godkjenning for. Foretaket skriver også at daglig leder har tatt teorieksamen for anleggsmaskinførere i desember 2017.

Videre anfører foretaket at utdanningskravet har tilbakevirkende kraft på tidligere innvilgede ansvarsretter. Foretaket stiller spørsmålstegn ved hvorfor man må videreutdanne seg i en alder av 56 år, for noe man har drevet med i 35 år.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole anlegg.

Foretaket har dokumentert at daglig leder har mesterbrev i tømrerfaget. Mesterbrevet oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for prosjekterende i tiltaksklasse 1. I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om. Spørsmålet blir derfor om mesterbrev i tømrerfaget er tilstrekkelig relevant for prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Prosjektering av veg omfatter utforming og dimensjonering av veg samt håndtering av overvann, herunder avrenning av veg til grøfter, sluk og lignende. Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til egnethet og funksjon, slik at god kvalitet oppnås i forhold til universell utforming, sikkerhet og innvirkning på ytre miljø, herunder overvann, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for dette godkjenningsområdet er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar opplæring i anleggstekniske fag, eksempelvis fagområder knyttet til planering, sprengning, masseflytting, vegbygging og fundamentering.

Utdanningen som tømrer innehar opplæring i konstruksjons- og innredningsarbeid i bygninger og produksjon og montering av elementer og moduler. Læreplanen for tømrerfaget viser at kompetansemålene blant annet inneholder bygging av nye utvendige og innvendige konstruksjoner av tre og stål, bygge og montere ulike typer komplette veggkonstruksjoner og takkonstruksjoner, velge konstruksjoner og løsninger ved

rehabiliterings- og ombyggingsarbeid som forebygger skader, og montere vinduer og dører og isolere og tette rundt dem.

Direktoratet finner etter dette at mesterbrev i tømrerfaget ikke gjenspeiler godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver, og vurderer derfor at utdanningen ikke er tilstrekkelig relevant for prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming.

Foretaket skriver i klagen at daglig leder har tatt teorieksamen i anleggsmaskinførerfaget i desember 2017. Direktoratet bemerker kort at teorieksamen i anleggsmaskinførerfaget ikke oppfyller kravet til utdanningsnivå tilsvarende mesterbrev eller teknisk fagskole.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis
Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til arbeider som omfattes av godkjenningsområdet, men at praksis ikke kan veie opp for manglende relevant utdanning, jf. SAK10 § 11-3.

Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole anlegg.

Foretaket har dokumentert at daglig leder har mesterbrev i tømrerfaget. Mesterbrevet oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for prosjekterende i tiltaksklasse 1. I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om. Spørsmålet blir derfor om mesterbrev i tømrerfaget er tilstrekkelig relevant for prosjektering av geoteknikk.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Geoteknisk prosjektering omfatter grunnundersøkelser og kartlegging av grunnforhold også med hensyn til forurensing, samt utarbeidelse av grunndata for fundamentering og eventuelt sikringstiltak for bygg, anlegg eller konstruksjon. På bakgrunn av foreliggende grunndata, skal det stipuleres risiko ved grunnforhold, beregnes bæreevne, stabilitet og setninger samt forslag til fundamentering. Ved påvist dårlige grunnforhold omfatter oppgaven utarbeidelse

av eventuelt konsept for utbedring av bæreevne og stabilitet, samt sikringstiltak på byggeplassen og område utenfor, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for dette godkjenningsområdet er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar opplæring i anleggstekniske fag, herunder fagområder knyttet til grunnforhold, bæreevne, stabilitet og fundamentering.

Direktoratet viser til det som er sagt ovenfor angående utdanningen i tømrerfaget og finner etter dette at mesterbrev i tømrerfaget ikke gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver. Utdanningen vurderes derfor til å ikke være tilstrekkelig relevant for prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1.

Foretaket skriver i klagen at daglig leder har tatt teorieksamen i anleggsmaskinførerfaget i desember 2017. Direktoratet bemerker kort at teorieksamen i anleggsmaskinførerfaget ikke oppfyller kravet til utdanningsnivå tilsvarende mesterbrev eller teknisk fagskole.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis
Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til arbeider som omfattes av godkjenningsområdet, men at praksis ikke kan veie opp for manglende relevant utdanning, jf. SAK10 § 11-3.

Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svennebrev, eller tilsvarende, med tilhørende 2 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev i anleggsmaskinførerfaget.

Foretaket har dokumentert at daglig leder har mesterbrev i tømrerfaget. Mesterbrevet oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for utførende i tiltaksklasse 1. I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om. Spørsmålet blir derfor om mesterbrev i tømrerfaget er tilstrekkelig relevant for utførelse av innmåling og utstikking av tiltak.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak omfatter innmåling av tilstrekkelige antall faste punkter i terrenget, som grunnlag for å fastlegge tiltakets plassering på situasjonsplan (polygonpunkter, grensemerker, nabobygg høyder på ledninger, manglende detaljer i kart med mer) og overføring av tiltakets plassering med utstikking av punkter fra koordinatfestet situasjonsplan til terreng, samt høydeplassering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for dette godkjenningsområdet er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar opplæring i fagområder knyttet til kart og oppmåling.

Direktoratet viser til det som er sagt ovenfor angående utdanningen i tømrerfaget og finner etter dette at mesterbrev i tømrerfaget ikke gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver. Utdanningen vurderes derfor til å ikke være tilstrekkelig relevant for utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1.

Foretaket skriver i klagen at daglig leder har tatt teorieksamen i anleggsmaskinførerfaget i desember 2017. Direktoratet bemerker kort at teorieksamen i anleggsmaskinførerfaget ikke oppfyller kravet til utdanningsnivå tilsvarende fag- eller svennebrev.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis
Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til arbeider som omfattes av godkjenningsområdet, men at praksis ikke kan veie opp for manglende relevant utdanning, jf. SAK10 § 11-3.

Forholdet til tidligere godkjenning
Foretaket anfører i klagen at utdanningskravet har tilbakevirkende kraft på tidligere innvilgede ansvarsretter. Foretaket stiller spørsmålstegn ved hvorfor man må videreutdanne seg i en alder av 56 år, for noe man har drevet med i 35 år. Direktoratet har merket seg at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene. Direktoratet understreker at sentral godkjenning gis for tre år av gangen. Når godkjenningen utløper, må foretak søke om fornyelse av godkjenningen. Ved søknad om fornyelse av sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller de kravene som gjelder på fornyelsestidspunktet, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Det er således ingen automatikk i at foretaket får fornyet samtlige godkjenningsområder. Hertil kommer også at relevansvurderingen av utdanning har blitt noe strengere de siste årene.

Konklusjon
På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Paulsen Bygg & Anlegg verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av veg, utearealer og

landskapsutforming i tiltaksklasse 1, prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1 eller utførelse av innmåling og utstikking i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 47/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra H-FASADER GLASSTEAM AS (klagesaksnr. 20/2339).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder
Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3

I brev datert 13.02.2020 ble vedtak av 27.01.2020 påklaget ved Tom Arild Aas. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn
Direktoratet for byggkvalitet mottok 20.12.2019 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 27.01.2020 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Godkjenningsområder innvilget i endringssøknad
Parallelt med at klagesaken har ligget i behandlingskø, har foretaket sendt inn en søknad om endring av sin sentrale godkjenning. Her fikk foretaket i vedtak av 19.03.2020 innvilget prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1.

Generelle opplysninger om foretaket
H-Fasader Glassteam AS fikk sentral godkjenning første gang 28.01.2014. I perioden 24.01.2017 – 24.01.2020 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2 og utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 102 inntektsmottakere og ligger i Fredrikstad. Tom Arild Aas er daglig leder. Han er utdannet sivilingeniør, elkraftteknikk, fra 1990. Foretaket bedriver glassmestervirksomhet samt produksjon og montering av glass og fasader. I tillegg driver foretaket med produksjon av dører og vinduer av metall. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 25.120 Produksjon av dører og vinduer av metall.

Saksgang
20.12.2019 Søknad
09.01.2020 Midlertidig svarbrev
22.01.2020 Midlertidig svarbrev
22.01.2020 Mottatt tilleggsinformasjon
27.01.2020 Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)
14.02.2020 Klage på avslag mottatt hos direktoratet

Foretakets anførsler
I klagen anfører foretaket at direktoratet ikke har hensyntatt foretakets samlede kunnskap og erfaring, kun erfaring og formell utdannelse for noen få enkeltindivider. Det vises til at foretaket har over 50 års virke innen sin bransje. Videre anføres det at det kun er hensyntatt utdannelse fra bygg-linje på høgskole/Universitet, og ikke andre relevante linjer. Foretaket hevder at fagområder som statikk, dimensjonering og konstruksjon blir vel så godt ivaretatt av de som for eksempel har studert maskinteknikk. Det vises også til at foretaket siden 2017 har ansatt ytterligere 4 sivilingeniører og 2 ingeniører. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis skal som hovedregel være knyttet til samme person.

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er mastergrad i ingeniørutdanning eller arkitektur, sivilarkitekt, sivilingeniør, eller tilsvarende grad med 300 studiepoeng, eller tilsvarende, og med tilhørende 8 års praksis etter fullført utdannelse. For tiltaksklasse 2 er utdanningskravet bachelorgrad i ingeniørutdanning, høgskolegrad eller tilsvarende grad med 180 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 6 års praksis etter fullført utdannelse, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mastergrad eller sivilingeniørutdanning innenfor bygg. For tiltaksklasse 2 vil ingeniør innenfor bygg være relevant, eventuelt bachelor i arkitektur med relevante fag innenfor bygg.

I søknaden har foretaket dokumentert utdanning for flere ansatte. Direktoratet har også sett hen til informasjon sendt inn i forbindelse med endringssøknaden som foretaket har sendt, parallelt med klagesaksbehandlingen. I endringssøknaden vises det blant annet til ansatt Marek Obodzinski, som det ikke var dokumentert utdanning for i fornyelsessøknad av 20.12.2019. I organisasjonsplanen i endringssøknaden er følgende ansatte oppgitt som del av foretakets faglige ledelse, og som direktoratet nå vil legge til grunn ved vurderingen av om utdanningskravene er oppfylt:

- Henrik Søgaard Karlsen - prosjektleder og utdannet høgskoleingeniør maskinlinjen fra 2000, ansatt siden 2014.
- Jørgen Slydahl - prosjektleder storprosjekt/teknisk leder og utdannet høgskoleingeniør maskinlinjen fra 1997, ansatt siden 2014.
- Maksymilian Obodzinski - prosjektleder med utdanning likestilt med norsk mastergrad innenfor «Management and Manufacturing Engineering»/«Ledelse og produksjonsteknikk» fra 2012, ansatt siden 2017.
- Marek Obodzinski - prosjektleder produksjon med utdanning likestilt med norsk mastergrad, sivilingeniør bygg fra 2015, ansatt siden 2017.
- Jørgen Raknes - prosjektselger med bachelor i ingeniørfag – bygg fra 2015, ansatt siden 2015.

For tiltaksklasse 3 er det Maksymilian Obodzinski og Marek Obodzinski som oppfyller kravet til utdanningsnivå. Marek Obodzinski var ferdig utdannet i 2015 og har dermed ikke hatt mulighet til å opparbeide 8 års relevant praksis som bygger på tilstrekkelig utdanningsnivå.

Vurderingen i det følgende vil således knytte seg til Maksymilian Obodzinskis utdanning. I tillegg til at utdanningen må være på nødvendig nivå, må den også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om. Spørsmålet blir derfor om mastergrad innenfor «Management and Manufacturing Engineering», direkte oversatt av direktoratet til mastergrad i ledelse og produksjonsteknikk, er tilstrekkelig relevant for prosjektering av konstruksjonsteknikk.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningsområdet omfatter prosjektering av byggverkets totale stabilitet under oppføring og i bruk, og dimensjonering av bærende elementer, herunder fundamenter, vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner. Bæresystem skal dimensjoneres for standard laster, naturpåkjenninger og ulykkeslaster. Godkjenningsområdet omfatter også utarbeidelse av eventuelle utredninger vedrørende behov for sikringstiltak ved oppføring og ved bruk av tiltaket samt prosjektering av riving, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for prosjektering av konstruksjonssikkerhet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for byggteknikk og at utdanningen gir et bredt nok grunnlag med tanke på konstruksjonsforståelse innenfor byggteknikk, herunder opplæring i dimensjonering og ulike typer konstruksjoner.

Ut fra innsendt fagplan for Obodzinskis utdanning fremstår det som at utdanningen i hovedsak er rettet mot produksjon og utvikling, materiallære og maskintekniske fag.
Det er ikke synliggjort at utdanningen innehar en tilstrekkelig bredde og opplæring i konstruksjonsforståelse innenfor byggteknikk til at direktoratet anser den å være tilstrekkelig relevant.

Utdanningskravet for godkjenningsområdet prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3 er dermed ikke oppfylt.

Tre av foretakets ansatte oppfyller med sin ingeniørutdanning kravet til utdanningsnivå for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Når det gjelder Jørgen Raknes var han ferdig utdannet i 2015 og har dermed ikke hatt mulighet til å opparbeide 6 års relevant praksis som bygger på tilstrekkelig utdanningsnivå. Vurderingen i det følgende vil således knytte seg til Henrik Søgaard Karlsen og Jørgen Slydahls utdanninger som maskiningeniør, og om slik utdanning er tilstrekkelig relevant for prosjektering av konstruksjonsteknikk. Det vises til det som er skrevet over vedrørende hva det legges vekt på ved en slik vurdering, samt innholdet i godkjenningsområdet.

Foretaket har ikke sendt inn dokumentasjon på fagplan for utdanningen som høgskoleingeniør, maskinlinjen. Direktoratet har derfor tatt utgangspunkt i beskrivelsen av utdanningen ved utdanningsinstitusjoner som tilbyr studiet. Maskiningeniører prosjekterer maskininstallasjoner, utstyr og installasjoner i alle bygninger, inkludert støttesystemer, hjelpeutstyr, installasjoner og relaterte deler av bærende maskinkonstruksjon av maskinutstyr. Utdanningen har fokus på dimensjoneringsgrunnlag for maskinkonstruksjon og prosjektering av utvendig struktur, herunder vannforsyning og avløpsanlegg, slik at de oppfyller krav med hensyn til sikkerhet, funksjonsdyktighet og kostnad. Slik direktoratet vurderer det innehar ikke utdanningen som maskiningeniør en tilstrekkelig faglig bredde og dybde innenfor byggfagene til at den kan anses tilstrekkelig relevant for prosjektering av konstruksjonssikkerhet. Dette er også stadfestet av Klagenemnda for sentral godkjenning, blant annet i sak 127/17, 128/17 og 67/19.

Utdanningskravet for godkjenningsområdet prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2 er på bakgrunn av det ovennevnte ikke oppfylt.

Krav til praksis
Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at selv om flere av referanseprosjektene foretaket viser til i søknaden i seg selv er relevante for godkjenningsområdet, så har ikke direktoratet anledning til å la praksis veie opp for manglende relevant utdanning, jf. SAK10 § 11-3.

Direktoratet har merket seg at foretaket har hatt sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet tidligere. Direktoratet bemerker kort at ved søknad om fornyelse av sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller de kravene som gjelder på fornyelsestidspunktet, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Det er således ingen automatikk i at foretaket får fornyet samtlige godkjenningsområder. Hertil kommer også at relevansvurderingen av utdanning har blitt noe strengere de siste årene.

Konklusjon
På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at H-Fasader Glassteam AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av konstruksjonssikkerhet, verken i tiltaksklasse 2 eller 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 48/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra BJØRKAN & SØNN (klagesaksnr. 20/2373).

Saken ble trukket av foretaket før behandling i nemnda.

Sak 49/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra PROFILTEAM AS (klagesaksnr. 20/2484).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder
Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3

I brev datert 24.03.2020 ble vedtak av 24.03.2020 påklaget av foretaket ved daglig leder Knut Gjestvang. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn
Direktoratet for byggkvalitet mottok 02.03.2020 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 24.03.2020 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning på det nivået som kreves, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2, 11-3 og 11-5, og tilhørende veiledninger. I den nærmere begrunnelsen ble det vist til at foretaket hadde

dokumentert sivilingeniørutdanning innen maskinteknikk, som ble vurdert til å ikke være tilstrekkelig relevant opp mot godkjenningsområdets faglige innhold. Videre hadde foretaket vist til ansatt med bachelorgrad innen bygg, men som ikke oppfyller kravet til utdanningsnivå for prosjekterende i tiltaksklasse 3. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Generelle opplysninger om foretaket
Profilteam AS fikk sentral godkjenning første gang 04.08.1999. I perioden 22.04.2017 – 23.03.2020 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3 og utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3. Foretaket har også i tidligere perioder hatt sentral godkjenning for disse godkjenningsområdene.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 78 inntektsmottakere og ligger i Hamar kommune, Innlandet fylke. Knut Gjestvang er daglig leder. Han har sivilingeniørutdanning innen maskinteknikk fra 1995. Videre har foretaket dokumentert ansatte med teknisk fagskole innen bygg og anlegg, bachelor i industriell design, master i teknologi – ingeniørdesign, bachelor i bygg, og sivilingeniørutdanning innen produktutvikling og produksjon. Videre er det dokumentert et diplom fra Litauen.

Foretaket har sin virksomhet innen å utvikle, produsere og selge fasader i stål, glass og aluminium og det som står i denne forbindelse, herunder ved aksjetegning eller på annen måte gjøre seg interessert i andre virksomheter. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 25.120 Produksjon av dører og vinduer av metall.

Saksgang
02.03.2020 Søknad
24.03.2020 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)
24.03.2020 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler
Foretaket skriver i klagen at de er avhengige av å ha sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet for å kunne være blant de ledende aktørene innen sitt fag. Uten godkjenningen vil foretaket bli begrenset fra å delta i konkurranser på den del av de store prosjektene som foretaket er innrettet mot.

Foretaket stiller seg uforstående til at det ikke får fornyet godkjenningen og skriver at det er snakk om et godkjenningsområde som de har hatt i alle fall i de siste 15 årene. Godkjenningen har i alle år vært knyttet opp mot Knut Gjestvang, som med sin sivilingeniørutdanning, med særlig vekt på konstruksjon og nå i tillegg mer enn 20 års erfaring, har vært helt avgjørende for foretakets kontinuerlige tekniske og faglige utvikling.

Foretaket skriver videre at Gjestvang sin bakgrunn har vært svært godt tilpasset de faglige utfordringer foretaket står ansvarlig for i byggeprosesser.

I tillegg opplyser foretaket om at det kontinuerlig arbeider med å utvide foretakets faglige ledelse med flere ingeniører og sivilingeniører, som et ledd i å stå enda bedre rustet for fremtiden.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er mastergrad i ingeniørutdanning eller arkitektur, sivilarkitekt, sivilingeniør, eller tilsvarende grad med 300 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 8 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være sivilingeniørutdanning innen bygg.

Foretaket har dokumentert at daglig leder har sivilingeniørutdanning innen maskinteknikk. Denne utdanningen oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for prosjekterende i tiltaksklasse 3. I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om. Spørsmålet blir derfor om sivilingeniørutdanning innen maskinteknikk er tilstrekkelig relevant for prosjektering av konstruksjonssikkerhet.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningsområdet omfatter prosjektering av byggverkets totale stabilitet under oppføring og i bruk, og dimensjonering av bærende elementer, herunder fundamenter, vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner. Bæresystem skal dimensjoneres for standard laster, naturpåkjenninger og ulykkeslaster. Godkjenningsområdet omfatter også utarbeidelse av eventuelle utredninger vedrørende behov for sikringstiltak ved oppføring og ved bruk av

tiltaket samt prosjektering av riving, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for prosjektering av konstruksjonssikkerhet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for byggteknikk og at utdanningen gir et bredt nok grunnlag med tanke på konstruksjonsforståelse, herunder opplæring i dimensjonering og ulike typer konstruksjoner.

Direktoratet kan ikke se at sivilingeniørutdanningen innen maskinteknikk innehar en tilstrekkelig faglig bredde og dybde innenfor byggfagene til at den kan anses tilstrekkelig relevant for prosjektering av konstruksjonssikkerhet. Direktoratet finner derfor ikke at utdanningene gjenspeiler hele det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver. Klagenemnda for sentral godkjenning har flere ganger stadfestet lignende relevansvurdering av utdanning innen maskinteknikk, jf. blant annet nemndssak 127/17 og 67/19.

Videre har foretaket i fornyelsessøknaden og i tidligere søknader om sentral godkjenning dokumentert at prosjektleder Arve Sinnerud har sivilingeniørutdanning innen produktutvikling og produksjon med studieretning industriell mekanikk, og at prosjektleder Anette Østberg har master i teknologi – ingeniørdesign. Direktoratet kan heller ikke se av innsendte vitnemål at disse utdanningene innehar en tilstrekkelig faglig bredde og dybde innenfor byggfagene. Direktoratet finner derfor ikke at utdanningene gjenspeiler hele det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver, og vurderes dermed som ikke tilstrekkelig relevante for godkjenningsområdet.

Foretaket har også dokumentert et diplom fra Litauen fra 2017 for prosjektleder Ignas Cekavicius. Det er ikke lagt ved oversettelse av denne utdanningen. Det opplyses om at vedlegg som ikke er utferdiget på norsk, svensk eller dansk, skal vedlegges en oversettelse til ett av disse språkene, jf. SAK10 § 5-1 femte ledd. Direktoratet har imidlertid sammenlignet dokumentet opp mot tidligere vurderinger av utdanning fra Litauen, og det fremstår for direktoratet som om det kan dreie seg om masterutdanning innen bygg. Da diplomet er datert i 2017 og det for prosjekterende i tiltaksklasse 3 må dokumenteres minst 8 års praksis med godkjenningsområdet, har ikke direktoratet sett det som hensiktsmessig å etterspørre ytterligere dokumentasjon for Ignas Cekavicius på nåværende tidspunkt.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis
Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at foretaket har vist til arbeider som omfattes av godkjenningsområdet, men det gjøres ingen nærmere vurdering av hvorvidt praksis dekker hele bredden av de arbeidsoppgavene

som omfattes av godkjenningsområdet. Direktoratet har ikke anledning til å la praksis veie opp for manglende relevant utdanning, jf. SAK10 § 11-3.

Direktoratet har merket seg at foretaket har hatt sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet tidligere. Direktoratet bemerker kort at ved søknad om fornyelse av sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller de kravene som gjelder på fornyelsestidspunktet, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Det er således ingen automatikk i at foretaket får fornyet samtlige godkjenningsområder. Hertil kommer også at relevansvurderingen av utdanning har blitt noe strengere de siste årene.

Konklusjon
På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Profilteam AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Klager har i e-post datert 27.08.2020 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda kan ikke se at kommentarene har hatt avgjørende betydning for utfallet av klagen.

Sak 50/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra VASLAND MASKIN AS (klagesaksnr. 20/2682).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2

I brev innsendt 31.03.2020 ble vedtak av 10.03.2020 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 04.03.2020 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 10.03.2020 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget i henhold til overgangsbestemmelsen i byggesaksforskriften (SAK10) § 20-3:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble innvilget på vanlig måte:

- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Avslaget for prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå og tilstrekkelig praksislengde, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Det ble vist til at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 i henhold til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 og at bestemmelsen kun gir anledning til å

kompensere for ett manglende utdanningsnivå. Foretaket fikk imidlertid innvilget godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 i henhold til overgangsbestemmelsen.

Avslaget for oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1 og prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Det ble vist til at foretaket ikke har hatt sentral godkjenning for disse godkjenningsområdene tidligere og at overgangsbestemmelsen derfor ikke kom til anvendelse.

Avslaget for utførelse av landskapsutforming ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå og tilstrekkelig praksislengde, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Det ble vist til at foretaket ikke har hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 tidligere og at overgangsbestemmelsen derfor ikke kom til anvendelse. Foretaket fikk imidlertid innvilget godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Generelle opplysninger om foretaket
Vasland Maskin AS fikk sentral godkjenning første gang 10.03.2011. I perioden 31.03.2017 – 09.03.2020 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 19 inntektsmottakere og ligger i Lyngdal kommune i Agder fylke. Leif Roger Vasland er daglig leder. Han har fagbrev i anleggsmaskinførerfaget fra 1995, 50 fagskolepoeng fra delstudium i bergteknikk ved Stjørdal Fagskole fra 2015 og ADK1-sertifikat. Videre opplyses det om at han har sertifikat som bergsprenger og bergsprengningsleder.

Foretaket har også dokumentert at ansatt Nancy Urevatn har videregående kurs I og II i teknisk tegning fra 2007.

Foretaket har også dokumentert fagbrev i anleggsmaskinførerfaget for Johnny Eikeland og fagbrev i fjell- og bergverksfaget for Helge Juvastøl.

Foretaket driver maskinentreprenørvirksomhet, herunder sprenging, graving og transport, og alt som hører naturlig under dette. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.120 Grunnarbeid.

Saksgang
04.03.2020 Søknad
10.03.2020 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)
31.03.2020 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler
Foretaket skriver i klagen at de mener de har mer kompetanse enn det som kommer frem i søknaden. Direktoratet har i avslaget vist til at foretaket har faglig ledelse med fagbrev, som ikke oppfyller kravet til utdanningsnivå. Det anføres at dette ikke stemmer helt. Det vises til at daglig leder Leif Roger Vasland har vært i anleggsbransjen i over 30 år og at han i en årrekke har drevet og organisert mange masseuttak/pukkverk. Videre har foretaket vist til utdanning, sertifikater og erfaring for Leif Roger Vasland, herunder blant annet fagbrev i anleggsmaskinførerfaget, sertifikat som bergsprenger og bergsprengningsleder, kursbevis for delstudium i bergteknikk ved Stjørdal Fagskole, ADK-1 sertifikat og rolle som sensor for Agder fylke i fjell- og bergverksfaget.

Foretaket skriver videre at Nancy Urevatn er ansatt som ansvarlig for HMS/KS-systemet. Videre er hun ansvarlig for byggesøknader og konsesjonssøknader, tegning/prosjektering av veier, oppmålingsteknisk prosjektering og innmåling og utstikking. Foretaket viser til at Nancy Urevatn har kompetansebevis for teknisk tegning, i tillegg til en rekke kurs innen blant annet tegning, ansvarlig søker, uavhengig kontroll og plan- og bygningsloven. Hun jobber også i en 50 % stilling hos Byggmesterhus AS med org.nr. 945462175, hvor hun jobber i rollene som søker, prosjekterende og utførende.

Videre har foretaket lagt ved flere referanseprosjekter for de påklagede godkjenningsområdene, for å vise at de har lengre praksislengde enn det som kom frem i søknaden.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Forholdet til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3
Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kvalifikasjonskravene som gjaldt før 1. januar 2016. Bestemmelsen gjelder frem til 1.juli 2022 og ble innført for at foretakene

skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket. For at overgangsbestemmelsen skal komme til anvendelse, må foretaket søke om fornyelse av sin sentrale godkjenning. Det vil si at foretaket på søknadstidspunktet må ha en gyldig sentral godkjenning for de godkjenningsområdene og tiltaksklassene det søker fornyelse av. Vurdering av om praksis i det enkelte tilfellet kan kompensere for manglende utdanningsnivå, er en konkret skjønnsmessig vurdering. Praksis kan kun kompensere for ett manglende utdanningsnivå.

Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
Vasland Maskin AS hadde i forrige godkjenningsperiode sentral godkjenning for prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1, da innvilget i henhold til overgangsbestemmelsen, og søkte fornyelse av denne godkjenningen. Det følger av ovennevnte at ettersom foretaket hadde godkjenning i tiltaksklasse 1 og ikke tiltaksklasse 2, kommer ikke overgangsbestemmelsen til anvendelse for tiltaksklasse 2. Hertil kommer også som nevnt at praksis kun kan kompensere for ett manglende utdanningsnivå. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning på fagbrevnivå, jf. drøftelsen nedenfor. Å skulle kompensere fagbrev til prosjekterende i tiltaksklasse 2, hvor kravet til utdanningsnivå er minimum teknisk fagskole, ville innebære å kompensere utdanningen over to utdanningsnivåer. Foretakets kvalifikasjoner må etter dette vurderes opp kvalifikasjonskravene i SAK10 kapittel 11 på vanlig måte for dette godkjenningsområdet.

Oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1 og prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1
Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning for oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1 eller prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1 tidligere. Overgangsbestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse for disse godkjenningsområdene. Foretakets kvalifikasjoner må derfor vurderes opp kvalifikasjonskravene i SAK10 kapittel 11 på vanlig måte for disse godkjenningsområdene.

Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
Vasland Maskin AS hadde i forrige godkjenningsperiode sentral godkjenning for utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1, og søkte fornyelse av denne godkjenningen. Det følger av ovennevnte at ettersom foretaket hadde godkjenning i tiltaksklasse 1 og ikke tiltaksklasse 2, kommer ikke overgangsbestemmelsen til anvendelse for tiltaksklasse 2. Foretakets kvalifikasjoner må etter dette vurderes opp kvalifikasjonskravene i SAK10 kapittel 11 på vanlig måte for dette godkjenningsområdet.

Samlet vurdering av kravet til utdanning
Kravet til relevant utdanning og nødvendig utdanningsnivå
Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere relevant utdanning på nødvendig nivå i henhold til tabellen i SAK10 § 11-3, inndelt etter funksjon og tiltaksklasser.

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 10 års relevant praksis, eller bachelorgrad i ingeniørutdanning, høgskolegrad eller tilsvarende grad med 180 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 6 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2 vil for eksempel være teknisk fagskole eller ingeniørutdanning innen anlegg.

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1 og prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1 vil for eksempel være teknisk fagskole innen anlegg.

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 3 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2 vil for eksempel være mesterbrev i anleggsgartnerfaget eller teknisk fagskole innen anlegg.

Foretakets dokumenterte utdanning
Foretaket har dokumentert at daglig leder Leif Roger Vasland har fagbrev i anleggsmaskinførerfaget og 50 fagskolepoeng fra delstudium i bergteknikk ved Stjørdal Fagskole. Utdanningen er relevant for de påklagede godkjenningsområdene, men oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå for verken prosjekterende i tiltaksklasse 1 og 2 eller utførelse i tiltaksklasse 2. Videre har foretaket dokumentert ADK1-sertifikat for daglig leder, og opplyst om at han har sertifikat som bergsprenger og bergsprengningsleder. Til dette vil direktoratet bemerke at kurs og sertifikater ikke kan veie opp for manglende utdanningsnivå.

Videre har foretaket dokumentert at ansatt Nancy Urevatn har grunnkurs innen tekniske byggfag og videregående kurs I og II i teknisk tegning. Direktoratet vurderer denne utdanningen til å være tilsvarende fagbrevnivå. Utdanningen oppfyller dermed heller ikke kravet til utdanningsnivå for prosjekterende i tiltaksklasse 1 og 2 eller utførelse i tiltaksklasse 2. I tillegg til å være på nødvendig nivå, må også utdanningen være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om. Ettersom utdanningen som teknisk tegner ikke oppfyller kravet til utdanningsnivå, er det ikke nødvendig å gjøre en nærmere vurdering av utdanningens relevans. Direktoratet bemerker likevel kort at for at en utdanning skal anses relevant for de påklagede godkjenningsområdene, er det avgjørende at utdanningen innehar opplæring i anleggstekniske fag, eksempelvis fagområder knyttet til planering, sprengning, masseflytting, vegbygging, fundamentering og landmåling. For prosjektering av miljøsanering vil også bygningstekniske fag være relevant.

Foretaket har også dokumentert fagbrev i anleggsmaskinførerfaget for Johnny Eikeland og fagbrev i fjell- og bergverksfaget for Helge Juvastøl. Det er ikke sendt inn dokumentasjon på fast ansettelse for Eikeland og Juvastøl. Direktoratet har ikke etterspurt dette, da utdanning på fagbrevnivå ikke oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for de påklagede godkjenningsområdene.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Kort kommentar om kravet til praksis
Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at foretaket i søknaden og i klagesaksomgangen har vist til arbeider som omfattes av de påklagede godkjenningsområdene, men at praksis ikke kan veie opp for manglende utdanningsnivå, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Direktoratet opplyser imidlertid om at kommunen kan godkjenne at kravet til utdanning for prosjekterende i tiltaksklasse 1 reduseres ved relevant praksis av lengre og god kvalitet. Dette er en «kan-bestemmelse» og vurderingen foretas på bakgrunn av søknad fra foretaket, jf. SAK10 § 11-4 sjette ledd bokstav b og tilhørende veiledning. Direktoratet for byggkvalitet er ikke gitt samme anledning.

Konklusjon
På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Vasland Maskin AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2, oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1, prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1 og utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 51/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om endring av sentral godkjenning fra MURPOL AS (klagesaksnr. 20/2864).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder
Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

I brev datert 07.04.2020 ble vedtak av 20.03.2020 påklaget av foretaket ved Stanislaw Ustupski. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn
Direktoratet for byggkvalitet mottok 17.02.2020 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 20.03.2020 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget og er nå påklaget:

- Utførelse av montering av bærende metall- ellerbetongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget for godkjenningsområdet ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, jf. SAK10 §§ 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledninger.

Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket
Murpol AS har hatt sentral godkjenning siden 2010. I perioden 2013-2016 har foretaket hatt godkjenningsområdet utførelse av murarbeider i tiltaksklasse 1, og fra 2016-2019 godkjenningsområdene prosjektering av konstruksjonssikkerhet, overordnet ansvar for utførelse, utførelse av murarbeid og våtrom, alle i tiltaksklasse 1.

I 2019 har foretaket fått innvilget utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 15 inntektsmottakere og ligger i Asker kommune. Stanislaw Ustupski er daglig leder. Han har mesterbrev i murerfaget fra 1993.

Foretaket har sin virksomhet innen muring og bygging. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «43.990 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet».

Saksgang

17.03.2020 Søknad
20.03.2020 Vedtak om endring av sentral godkjenning
07.04.2020 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler
Foretaket ved Stanislaw Ustupski skriver i klagebrevet at han er skuffet og frustrert over direktoratets begrunnelse for avslag på godkjenningområdet utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1. Foretaket mener at begge saksbehandlere ved å begrunne at *«Relevant utdanning for dette fagområdet vil være tømrer»* viser manglende bransjeerfaring.

Stanislaw Ustupski har drevet i bransjen som murer i mange år og lager ofte forskalinger og utstøpinger av fundamenter, murer, støper kjeller, trappeløp, eller dekker i bygg. Det er ofte slik, forklerer han videre, at det monteres f.eks over kjellervegger stålbjelker og støper armerte betongplater i mellom. I den forbindelse vises det til en bekreftelse fra samarbeidsforetaket SIV.ING. MARTIN STENSAKER AS.

Som murer, monterer han også ofte utvekslingsbjelker i stål over store åpninger i bærende murvegger. Han forklarer videre at det vanligvis bygges tømmerhus over kjelleretasjer som er billigere og ferdigstilles raskere, og sjelden murhus, siden veggene da må pusses med murpuss, noe som er dyrt i forhold til tømmerhus.

Avslutningsvis påpeker han at Dibk sine saksbehandlere bør få med seg at tømrere som bygger tømmerhus monterer som regel utvekslingsbjelker i limtre i større åpninger i bærende tømmervegger, og veldig sjelden stålbjelker.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av montering av bærende metall- og betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset omsøkte godkjenningsområder.

Utførelse av montering av metall- eller betongkonstruksjoner
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er svenne-/fagbrev eller tilsvarende, med tilhørende 2 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev som tømrer.

Foretaket har dokumentert at daglig leder har mesterbrev i murerfaget fra 1993.

Mesterbrevet oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå. I tillegg til å være på nødvendig nivå, må også utdanningen være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes

om. Spørsmålet blir derfor om mesterbrev i murerfaget er tilstrekkelig relevant for utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter montering av bærende og ikke-bærende bygningsdeler av metall, eller prefabrikkerte betongelementer, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav i og tilhørende veiledning.

Eksempler på montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1:

- bensinstasjon eller enkelt industribygg,
- lager- eller landbruksbygg,
- nye balkonger på boligblokker t.o.m. 5. etg,
- utkragede bygningsdeler som solavskjerming, tak over inngangsparti eller uteplass ol,
- mezzanin,
- bru og kulvert med spennvidder inntil 10 m,
- tårn inntil 10 m høyde.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for å bygge/montere konstruksjoner av stål eller prefabrikerte betongelementer.

Mesterbrevutdanning i murerfaget gir opplæring som i hovedsak er knyttet til muring av fasader, peiser, skorsteiner og flislegging samt teglsteinsmuring, blokkmuring, puss, flislegging, våtromsarbeid og skifer- og natursteinsmuring. I tillegg innehar utdanningen opplæring i etablering og ledelse.

Til forskjell fra dette retter eksempelvis utdanning i tømrerfaget seg mot montering av konstruksjoner i tre, men også mot montering av konstruksjoner i stål med innfesting mot betong, leca, tegl eller treverk, føring av vegger av tre/stål på vegger av betong, leca eller tegl, bygging og montering av ulike typer av etasjeskillere i stål og betong samt ulike typer komplette utvendige veggkonstruksjoner eller innvendige kontruksjoner i tre eller stål.

Direktoratet viser til det som er sagt ovenfor og finner etter dette at mesterbrev i murerfaget ikke gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver. Utdanningen vurderes derfor til å ikke være tilstrekkelig relevant for utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis
Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort

at prosjektene foretaket har vist til har elementer som er relevante for godkjenningsområdet.

Relevant praksis vil imidlertid si at den bygger på den utdanningen som kreves, og praksis kan ikke veie opp for manglende relevant utdanning, jf. SAK10 § 11-3.

Direktoratet vil også opplyse om at godkjenningsområdet utførelse av murarbeid, som foretaket har fått innvilget i søknadsomgangen, omfatter alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning i tiltaksklasse 1, f.eks. betongarbeider, montering av produkter, bygningselementer og takkonstruksjoner, samt taktekkingsarbeider og membranarbeider (fukt, radon) mm. Oppgaver som inngår i godkjenningsområdet kan være utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger, montering av glasskonstruksjoner, luft- og fukttetting og varme-, lyd- og kondensisolering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav h.

Konklusjon
På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at MURPOL AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av montering av metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge for dette godkjenningsområdet.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 52/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra UIP DRIFT AS (klagesaksnr. 20/2886).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder
Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1

I brev datert 08.04.2020 ble vedtak av 26.03.2020 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn
Direktoratet for byggkvalitet mottok 10.02.2020 søknad sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 26.03.2020 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 første ledd, andre ledd bokstav b og tredje ledd bokstav c med tilhørende veiledninger. I den nærmere begrunnelsen ble det vist til at det kun var dokumentert fast ansettelse i foretaket for Turid Draugedalen. Direktoratet la derfor til grunn at det var hun som var faglig leder. I søknaden var det kun sendt inn ett referanseprosjekt fra 2018, som var utført av UIP Drift AS før Turid Draugedalen ifølge arbeidskontrakten ble ansatt i foretaket, og som derfor ikke ble vurdert nærmere. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket
UIP Drift AS har ikke hatt sentral godkjenning tidligere. Foretaket het tidligere UIP Construction Management AS.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 59 inntektsmottakere og ligger i Oslo kommune. Anette Langseth er daglig leder. Det er ikke dokumentert utdanning for henne.

Turid Draugedalen er i organisasjonsplanen oppført med stilling som «Entreprise Ark». Det er for henne dokumentert master i arkitektur fra 2014.

Foretaket har sin virksomhet innen drift og vedlikehold av urban infrastruktur og er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 68.320 Eiendomsforvaltning.

Saksgang
10.02.2020 Søknad
10.03.2020 Foreløpig svarbrev
26.03.2020 Tilsvar fra foretaket

26.03.2020 Vedtak om sentral godkjenning (avslag)
08.04.2020 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler
Foretaket skriver i klagen at de ikke påklager vedtaket i seg selv, da dette ble fattet ut fra dokumentasjonen direktoratet hadde mottatt på vedtakstidspunktet, men beklager at de ikke rakk å sende inn manglende/oppdatert dokumentasjon. Foretaket viser til uventede omstendigheter som karantene og meget vanskelige arbeidsforhold grunnet koronasituasjonen.

Foretaket viser til at de er en del av et større konsern, hvor de ansatte jobber litt på kryss og tvers av selskapsstrukturene. Turid Draugedalen og Øyvind Olsen er ansatt i UIP Drift AS. Foretaket viser til at det i ansettelseskontrakten som var sendt inn i søknadsomgangen for Øyvind Olsen ble vist til feil organisasjonsnummer. Foretaket har i klagen lagt ved A-meldinger som dokumentasjon på ansettelsesforhold og ny ansettelsesavtale for både Turid Draugedalen og Øyvind Olsen, i tillegg til dokumentasjon på praksis i foretaket tilbake til 2015 og dokumentasjon på utdanning for Turid Draugedalen.

Foretaket ber avslutningsvis om at søknaden vurderes på nytt med bakgrunn i dokumentasjonen som er sendt inn i klagesaksomgangen. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Dokumentasjon på fast ansettelse
Foretaket har i søknaden dokumentert ansettelsesavtale for Turid Draugedalen. Av avtalen fremgår det at hun er ansatt som arkitekt, med virkning fra og med 01.11.2019. I klagen har imidlertid foretaket sendt inn en ny ansettelsesavtale, hvor Turid Draugedalen er ansatt som arkitekt med virking fra og med 01.01.2020. Av denne ansettelsesavtalen fremkommer det også at hun har ansiennitet i UIP fra 23.05.2016. Videre fremgår det at stillingen har fleksibel stillingsbrøk med forventet arbeidstid 0-100 %. Direktoratet har innhentet opplysninger fra Arbeidsgiver- og arbeidstaker, hvor det fremgår at Turid Draugedalen er innmeldt med en stillingsbrøk på 100 %.

Foretaket har også i søknaden dokumentert ansettelsesavtale for Øyvind Olsen. Denne ansettelsesavtalen viste imidlertid til at Øyvind Olsen var ansatt i UIP Holding AS med org.nr. 919899271, ikke UIP Drift AS. I klagen skriver foretaket at de har brukt feil organisasjonsnummer, og de har sendt ved en ny ansettelsesavtale for Øyvind Olsen. Av

denne fremgår det at han er ansatt i en 100 % stilling som COO (Chief Operating Officer) med virkning fra og med 01.01.2020, og at han har ansiennitet i UIP fra 01.08.2016. I klagen er det også lagt ved A-meldinger for Øyvind Olsen, hvor det fremgår at han er innmeldt med en stillingsbrøk på 100 %.

Kravet til fast ansettelse i foretaket er dermed oppfylt.

Søker i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev i tømrerfaget. Mastergrad i arkitektur vil også kunne være relevant.

Foretaket har dokumentert at Turid Draugedalen har master i arkitektur fra 2014. Denne utdanningen er relevant for det påklagede godkjenningsområdet, og oppfyller kravet til utdanningsnivå.

Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

For Øyvind Olsen er det ikke sendt inn dokumentasjon på utdanning. Det er derfor kvalifikasjonene til Turid Draugedalen som må legges til grunn. Det opplyses om at relevant utdanning og praksis for et godjenningsområde som utgangspunkt skal være knyttet til samme person, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

Krav til praksis

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m. Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen, jf. byggesaksforskriften § 9-3. Ansvarlig søker har også ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14. Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1 omfatter lite komplekse søknader, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse og kontroll er lite. Eksempelvis vil dette omfatte søknader i få trinn og ettrinnssøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oversiktlige og krever lite koordinering, jf. SAK10 § 13-5 første ledd og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket vist til ett referanseprosjekt for søker fra 2018. I søknadsomgangen ble ikke dette prosjektet vurdert nærmere, da prosjektet var utført av foretaket før Turid Draugedalen ifølge ansettelsesavtalen ble ansatt. I klagesaksomgangen har imidlertid foretaket som nevnt sendt inn en ny ansettelsesavtale, hvor det fremgår at Turid Draugedalen har ansiennitet i UIP fra 23.05.2016. Direktoratet har derfor i klagesaksomgangen gjort en nærmere vurdering av referanseprosjektet fra 2018. Prosjektet

gjaldt oppføring av bysykkelstativ med reklame i Oslo. Foretaket skriver at det utarbeidet søknadsdokumentasjon, men at det var SWECO som hadde ansvarsrett som ansvarlig søker. Utarbeidelse av søknadsdokumentasjon er relevant for godkjenningsområdet, men direktoratet kan ikke se at foretaket har synliggjort at det gjennom dette dekker hele ansvaret til ansvarlig søker, jf. SAK10 § 12-2. Det forhold at SWECO hadde ansvarsrett som søker taler også i samme retning.

Foretaket ble i søknadsomgangen etterspurt flere referanseprosjekter. Direktoratet viste til at referanseprosjektene må beskrives på en slik måte at det er mulig å vurdere relevans og tiltaksklasse, og det ble vist til SAK10 § 13-5 for at foretaket enklere kunne se hvilke elementer som er avgjørende for direktoratets vurdering.

Foretaket sendte ikke inn flere referanseprosjekter i søknaden, men har i klagesaksomgangen lagt ved fem referanseprosjekter fra 2015 og frem til dags dato vedrørende etablering av bysykler i Oslo, Trondheim, Bergen og Bærum samt lehus i Oslo. Med ansiennitetsdato 23.05.2016 for Turid Draugedalen, vil det derfor være praksis etter denne datoen som er relevant å vurdere. Felles for referanseprosjektene er at andre foretak ble engasjert som ansvarlig søker, unntatt prosjektet vedrørende Bærum bysykkel som ikke var søknadspliktig. Foretaket skriver at det har bidratt med utforming av byggesøknader. I likhet med vurderingen av referanseprosjektet ovenfor, finner direktoratet at utforming av byggesøknader er relevant for godkjenningsområdet, men at foretaket gjennom dette, sammenholdt med at andre foretak har hatt ansvarsrett som søker, ikke har synliggjort at det har praksis som dekker hele ansvaret til ansvarlig søker, jf. SAK10 § 12-2.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller høyere fagskole med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag anlegg. Arkitektutdanning med fag innen veg og landskap vil også kunne være relevant.

Foretaket har dokumentert at Turid Draugedalen har master i arkitektur fra 2014. Denne utdanningen oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå. Av vitnemålet fremgår det blant annet at utdanningen innehar opplæring i faget *Arkitektur 5 - By- og tettestedsforming*, som blant annet omhandler fysisk planlegging, byforming, landskapstyper og planprosessforståelse. Dette faget utgjør 22,5 studiepoeng. Direktoratet finner at dette, sammen med øvrig fagplan i studiet, er tilstrekkelig relevant for faglig ledelse av det påklagede godkjenningsområdet.

Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis
Godkjenningsområdet omfatter prosjektering av fagområdene veg, utearealer og landskapsutforming. Prosjektering av veg omfatter utforming og dimensjonering av veg samt håndtering av overvann, herunder avrenning av veg til grøfter, sluk og lignende. Veg i denne sammenheng omfatter også parkeringsplasser, gang og sykkelvei, busslommer osv. Plassering av tiltaket på situasjonsplan med koordinatfesting og høydeangivelse, inngår i oppgaven. Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til egnethet og funksjon, slik at god kvalitet oppnås i forhold til universell utforming, sikkerhet og innvirkning på ytre miljø, herunder overvann, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

Tiltaksklasse 1 omfatter prosjektering av veg som krever mindre inngrep ved uproblematiske grunn- og forurensningsforhold og der innvirkning på ytre miljø er små samt utforming og dimensjonering av veger som i vegvesenets normal N100 er definert som gang og sykkelveg, adkomstveger og samleveger med ÅDT høyst 1500. For utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1 omfatter prosjekteringen mindre inngrep ved uproblematiske grunn- og forurensningsforhold og der innvirkning på ytre miljø er små. Eksempler på tiltak i dette godkjenningsområdet kan være:

- Prosjektering av utearealer, herunder veg og parkeringsplasser for en gruppe av småhus eller hytter.
- Prosjektering av utearealer for mindre lekeplasser.
- Deponier, masseuttak og oppfylling inntil 3 m høyde fra opprinnelig nivå.

I søknaden har foretaket vist til ett referanseprosjekt for prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming fra 2018. Det vises til det som er sagt ovenfor angående ansettelsesavtale og ansiennitet for Turid Draugedalen. Prosjektet gjaldt oppføring av bysykkelstativ med reklame i Oslo. Foretaket viser til arbeider med prosjektering i samarbeid med SWECO. Det er imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hva foretaket har prosjektert sett opp mot godkjenningsområdets innhold.

Foretaket ble i søknadsomgangen etterspurt flere referanseprosjekter. Foretaket sendte ikke inn flere referanseprosjekter i søknaden, men har i klagesaksomgangen lagt ved fem referanseprosjekter fra 2015 og frem til dags dato vedrørende etablering av bysykler i Oslo, Trondheim, Bergen og Bærum samt lehus i Oslo. Med ansiennitetsdato 23.05.2016 for Turid Draugedalen, vil det derfor være praksis etter denne datoen som er relevant å vurdere. Foretaket har i samtlige prosjekter vist til at UIP har hatt følgende ressurser involvert i prosjektet: *ARK, LARK, PLAN OG RIB*. Direktoratet kan imidlertid ikke se at foretaket har beskrevet hva som er prosjektert sett opp mot godkjenningsområdets innhold. Dekkende beskrivelser av referanseprosjektene er nødvendig for å se om foretaket har tilstrekkelig bred

erfaring med arbeidsoppgavene som omfattes av godkjenningsområdet, jf. det som er sagt ovenfor om hva godkjenningsområdet omfatter.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svennebrev, eller tilsvarende, med tilhørende 2 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev i anleggsgartnerfaget. Arkitektutdanning med fag innen veg og landskap vil også kunne være relevant.

Foretaket har dokumentert at Turid Draugedalen har master i arkitektur fra 2014. Denne utdanningen oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå. Av vitnemålet fremgår det blant annet at utdanningen innehar opplæring i faget *Arkitektur 5 - By- og tettestedsforming*, som blant annet omhandler fysisk planlegging, byforming, landskapstyper og planprosessforståelse. Dette faget utgjør 22,5 studiepoeng. Direktoratet finner at dette, sammen med øvrig fagplan i studiet, er tilstrekkelig relevant for faglig ledelse av det påklagede godkjenningsområdet.

Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet omfatter opparbeidelse og planering av grøntanlegg, idrettsanlegg, mindre veier og plasser, legging av dekker med belegningsstein, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse samt natursteinsarbeider m.v., jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav c og tilhørende veiledning. Eksempler på utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1 kan være:

- Opparbeidelse og planering inkludert åpen overvannshåndtering av mindre grøntanlegg og idrettsanlegg, som for eksempel små parker og lekeplasser, i områder hvor håndtering av overvann er ansett å være av mindre betydning for konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet.
- Støttemurer av for eksempel naturstein og betongstein med høyde inntil 2 meter,
- Opparbeidelse og planering av mindre veier som for eksempel gang- og sykkelveg, innkjørsler, interne veier o.l.
- Legging av dekker med belegningsstein, grusdekker, betong og asfaltdekker for gang- og sykkelveg, innkjørsler, interne veier o.l.
- Planering, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse tilsvarende «vanlige forhold» ifølge Vegvesenets normal N200.

I søknaden har foretaket vist til ett referanseprosjekt for prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming fra 2018. Det vises til det som er sagt ovenfor angående ansettelsesavtale og ansiennitet for Turid Draugedalen. Prosjektet gjaldt oppføring av bysykkelstativ med reklame i Oslo. Foretaket skriver at byggeleder i prosjektet var Bjørn Øyvind Olsen som er ansatt i UIP, og at arbeidet ble utført av UE Akershus Utemiljø. Prosjektet synes derfor ikke å være knyttet til Turid Draugedalen hva gjelder utførelsen.

Foretaket ble i søknadsomgangen etterspurt flere referanseprosjekter. Foretaket sendte ikke inn flere referanseprosjekter i søknaden, men har i klagesaksomgangen lagt ved fem referanseprosjekter fra 2015 og frem til dags dato vedrørende etablering av bysykler i Oslo, Trondheim, Bergen og Bærum samt lehus i Oslo. Med ansiennitetsdato 23.05.2016 for Turid Draugedalen, vil det derfor være praksis etter denne datoen som er relevant å vurdere. Foretaket har i samtlige prosjekter vist til at UIP har hatt følgende ressurser involvert i prosjektet: *ARK, LARK, PLAN OG RIB*. Direktoratet kan imidlertid ikke se at foretaket har beskrevet utførelsen nærmere sett opp mot godkjenningsområdets innhold. Dekkende beskrivelser av referanseprosjektene er nødvendig for å se om foretaket har tilstrekkelig bred erfaring med arbeidsoppgavene som omfattes av godkjenningsområdet, jf. det som er sagt ovenfor om hva godkjenningsområdet omfatter.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Forholdet mellom sentral godkjenning og erklæring av ansvarsrett
Direktoratet ønsker å opplyse om forskjellen mellom sentral godkjenning og erklæring av ansvarsrett i det enkelte tiltaket. Ved erklæring av ansvarsrett kan foretaket erklære ansvar for et mindre avgrenset fagområde, mens det ved søknad om sentral godkjenning må dokumenteres praksis som dekker bredden av arbeidsoppgavene som godkjenningsområdene omfatter. For tilfeller hvor foretak ikke kan dokumentere tilstrekkelig bred praksis med godkjenningsområdene, vil ikke kravet til praksis være oppfylt for å få innvilget sentral godkjenning. Foretak er da henvist til å erklære ansvarsrett i konkrete tiltak for mindre avgrensede fagområder.

Konklusjon
På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at UIP Drift AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 1, prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1 og utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 53/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra SIV ING BRAATHEN-SØMME AS (klagesaksnr. 20/3220).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder
Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

I brev datert 23.04.2020 ble vedtak av 03.04.2020 påklaget av foretaket ved Christian Braathen-Sømme. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn
Direktoratet for byggkvalitet mottok 10.03.2020 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 03.04.2020 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Avslaget for godkjenningsområdet ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning.

Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det ble søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

Godkjenningsområdet prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1 er trukket fra søknaden av foretaket.

Generelle opplysninger om foretaket
Siv Ing Braathen-Sømme AS fikk sentral godkjenning første gang i 2014.
Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 2 inntektsmottakere og ligger i Drammen kommune. Christian Braathen-Sømme er daglig leder. Han har sivilingeniørutdanning i produktutvikling og produksjon fra 2002.

Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «71.121 Byggeteknisk konsulentvirksomhet».

Saksgang
10.03.2020 Søknad
25.03.2020 Midlertidig svarbrev
25.03.2020 Tilsvar fra foretaket
03.04.2020 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)
23.04.2020 Klage på avslag arkivert hos direktoratet
24.04.2020 Foretakets forespørsel om saksbehandlingstid
05.05.2020 Direktoratets svar

Foretakets anførsler
Foretaket ved Christian Braathen-Sømme informerer om at utdanningen hans ble fullført i 2002. Ettersom han kan se, så ble bygningsfysikk først introdusert med TEK10 i 2010 og følgelig ble fulgt opp av universiteter og høgskoler som tilpasser sitt undervisningsopplegg hele tiden med bransjen og gjeldende regelverk. Da er det ganske naturlig, skriver Braathen-Sømme, at man i fagplanen for 1997-2002 ikke finner et studium som er rettet mot bransjen i dag, 18 år senere.

Relevante fag for fagområdet bygningsfysikk som ble opplyst om i læreplanen er gjengitt i klagebrevet med flere detaljer fra NTNU. Braathen-Sømme nevner også flere punkter som bygningsfysikere bør ha, som varme-, luft- og fukttransport, materialkunnskap, stråling og bygningsmaterialers egenskaper ved klimapåkjenninger, samt god kjennskap til lovverk og anbefalte og dokumenterte løsninger i bl.a. Byggforskserien.

På veien mot gode prosjekterte løsninger er bygningsfysiker en typisk dialogpartner for de øvrige prosjekterende, konkluderer han, og anfører at bygningsfysikere både kan ha hovedansvar, da fagområdet er bredt, og delansvar, hvor man er ansvarlig for å bidra med informasjon til hovedansvarlig, slik at hovedansvarlig kan ivareta sitt ansvar.

Etter hans mening har han tilstrekkelige kunnskaper for prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1, på bakgrunn av utdannelse og 18 års praksis, hvorav 15 år hos Siv Ing Erling Bjartnes AS og 3 år i Siv Ing Braathen-Sømme AS.

Avslutningsvis ber foretaket om at det gjøres en ny vurdering av utdannelsen.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset omsøkte godkjenningsområder.

Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er utdanning som svarer til mesterbrev eller teknisk fagskole, eller tilsvarende med tilhørende fire års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som tilstrekkelig relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler de påklagede godkjenningsområdenes innhold og arbeidsoppgaver.

Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 vil for eksempel være byggmester eller teknisk fagkole bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatt med sivilingeniørutdanning, linje for produktutvikling og produksjon. Utdanningen oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå, jf. SAK10 § 11-3. Vurderingen i det følgende vil derfor være hvorvidt utdanningen er tilstrekkelig relevant for det påklagede godkjenningsområdet.

Produktutvikling og produkjon er knyttet til maskinkonstruksjon, robotteknikk, fornybar energi, avansert datasimulering og forbedring av produksjons- og energiprosesser. Til forskjell fra dette retter eksempelvis utdanninger i bygg seg mot byggeprosesser samt planlegging og gjennomføring av byggefasen i prosjekter.

Bygningsfysikers oppgaver er orientert rundt definering av bygningsfysiske premisser, utrede bygningsfysiske konsekvenser av ulike løsninger, kvalitetssikre løsninger med fokus på

bygningsfysiske forhold og dokumentere oppfyllelse av relevante lovkrav og prosjektkrav. Bygningsfysikk krever dybdekompetanse innen transportprosesser for luft, varme og fukt, herunder varmeledning gjennom materialer, varmestråling fra materialer, vanndampdiffusjon gjennom materialer, kapillær fukttransport og varme-/fuktoverføring ved lufttransport. I tillegg er det nødvendig med tilstrekkelig kompetanse innen husbyggingsteknikk, materialers egenskaper, ute- og inneklima, prinsipper for ventilasjonsteknikk, varme- /energibalanse, måleteknikk (temperatur- og fuktmålinger), varme- og fuktberegninger/- simuleringer og skadevurderinger.

I klagen anfører foretaket at utdanningen innen produktutvikling og produksjon er relevant for det påklagede godkjenningsområdet, og viser til at utdanningen innehar opplæring i fagene fluidmekanikk, termodynamikk 1 og 2, fysikk, varme/massetransport, strømningslære 1 og 2, luftforurensing, energi- og prosess samt industriprosess. Direktoratet vurderer at utdanningen innehar elementer som kan være relevante for godkjenningsområdet, men at utdanningen ikke innehar en tilstrekkelig faglig bredde og dybde innenfor byggfagene til at den gir den tverrfaglige kompetansen som skal til for å utarbeide en helhetlig bygningsfysisk strategi.

Direktoratet vil også bemerke kort at der prosjekterende for bygningsfysikk er hovedansvarlig, skal andre fag bistå og detaljprosjektere i tilstrekkelig grad innenfor sitt delansvarsområde.

Utdanningen vurderes med bakgrunn i ovenstående som ikke tilstrekkelig dekkende for det påklagede godkjenningsområdet.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt, SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning.

Krav til praksis
Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at prosjektene foretaket har vist til har elementer som er relevante for godkjenningsområdet.

Relevant praksis vil imidlertid si at den bygger på den utdanningen som kreves, og praksis kan ikke veie opp for manglende relevant utdanning, jf. SAK10 § 11-3.

Konklusjon
På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at SIV ING BRAATHEN-SØMME AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 54/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra SUNNMØRE ANLEGG AS (klagesaksnr. 20/3365).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder
Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

I brev datert 29.04.2020 ble vedtak av 07.04.2020 påklaget av foretaket ved Rolf Longva. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn
Direktoratet for byggkvalitet mottok 12.03.2020 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 07.04.2020 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3 og 11-5, og tilhørende veiledninger. I den nærmere begrunnelsen ble det vist til at foretaket hadde dokumentert ansatt med bachelor i bioingeniørfag, som ble vurdert til å ikke være tilstrekkelig relevant sett opp mot godkjenningsområdenes faglige innhold. Foretaket hadde også vist til at daglig leder har

ADK1-sertifikat og maskinførerbevis, som ikke oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene i en lavere tiltaksklasse.

Generelle opplysninger om foretaket
Sunnmøre Anlegg AS fikk sentral godkjenning første gang 25.02.2017. I perioden 25.02.2017 – 25.02.2020 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1 og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 5 inntektsmottakere og ligger i Ålesund kommune, Møre og Romsdal fylke. Rolf Longva er daglig leder. Det er i organisasjonsplanen vist til at han har ADK1-sertifikat og maskinførerbevis. Jan Sindre Sundnes er faglig leder. Han har bachelor i bioingeniørfag fra 2004. Det er også dokumentert at han har eksamen i programfagene *Bransjeteknikk* og *Transport og logistikk* fra Vg2 Transport og Logistikk, og *Planlegging* og *Drift og oppfølging* fra Vg1 Service og Samferdsel, alle fra 2013.

Foretaket har sin virksomhet innen utleie av fast eiendom og utstyr som naturlig ligger inn under dette, anleggsvirksomhet innenfor bygg og anlegg med eget maskinutstyr samt utleie av anleggsvirksomhet. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 68.209 Utleie av egen eller fast eiendom ellers.

I søknaden vises det også til tidligere sentral godkjenning på foretaket Sunnmøre Graveservice AS (senere Slinningen Nord AS), org.nr. 976028783. Dette foretaket hadde sentral godkjenning for det tidligere godkjenningsområdet utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2 fra 11-06.2015 – 31.07.2017.

Saksgang
12.03.2020 Søknad
07.04.2020 Vedtak om sentral godkjenning (avslag)
29.04.2020 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler
Foretaket skriver i klagen at de synes det er uforståelig at de går fra å være godkjent i tiltaksklasse 2 i 2017 til at tilsvarende organisasjon i 2020 ikke engang innehar kompetanse til å godkjennes i tiltaksklasse 1. Videre viser foretaket til overgangsbestemmelsen og ber om at vedtaket revurderes i henhold til denne. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Samlet vurdering av de påklagede godkjenningsområdene

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 3 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2 vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag anlegg. For utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2 vil for eksempel teknisk fagskole anlegg med fag innen VA-teknikk være relevant.

Foretaket har dokumentert at faglig leder Jan Sindre Sundnes har bachelor i bioingeniørfag. Det er også dokumentert at han har eksamen i fagene *Bransjeteknikk* og *Transport og logistikk* fra Vg2 Transport og Logistikk, og *Planlegging* og *Drift og oppfølging* fra Vg1 Service og Samferdsel, alle fra 2013.

Bachelor i bioingeniørfag oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for utførende i tiltaksklasse 2. I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for de påklagede godkjenningsområdene. Spørsmålet blir derfor om bachelor i bioingeniørfag er tilstrekkelig relevant for utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2 og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider omfatter blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b og tilhørende veiledning. For at en utdanning skal anses relevant for dette området, er det avgjørende at utdanningen inneholder relevante fag innen anleggsteknikk. Godkjenningsområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg omfatter utførelse av vann- og avløpsanlegg samt utførelse av overvannssystem, med tilhørende komponenter og utstyr, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav d og tilhørende veiledning. For at en utdanning skal anses relevant for dette området, er det avgjørende at utdanningen inneholder relevante fag innen VA-teknikk.

Utdanning som bioingeniør er rettet mot medisinsk laboratorievitenskap samt naturvitenskap og samfunnsfag. Studiet innehar opplæring i blant annet blodprøvetaking,

behandling, oppbevaring og analyse av biologisk prøvemateriale. Direktoratet kan ikke sa at utdanningen innehar opplæring i fag knyttet til anleggsteknikk eller VA-teknikk, og vurderer derfor at den ikke er tilstrekkelig relevant for utførelse av veg- og grunnarbeider eller vannforsynings- og avløpsanlegg. Utdanningen vurderes heller ikke som tilstrekkelig relevant for tiltaksklasse 1.

Videre er det dokumentert at Jan Sindre Sundnes har eksamen i programfagene *Bransjeteknikk* og *Transport og logistikk* fra Vg2 Transport og Logistikk og *Planlegging* og *Drift og oppfølging* fra Vg1 Service og Samferdsel fra 2013. Direktoratet kan heller ikke se at dette er tilstrekkelig relevant utdanning tilsvarende mesterbrev eller teknisk fagskole. Direktoratet finner heller ikke at eksamen i disse programfagene er tilstrekkelig relevant eller oppfyller nødvendig nivå for tiltaksklasse 1.

I foretakets organisasjonsplan er det vist til at Jan Sindre Sundnes har maskinførerbevis. Det er også vist til at daglig leder Rolf Longva har ADK1-sertifikat og maskinførerbevis. Direktoratet bemerker kort at ADK1-sertifikat og maskinførerbevis ikke oppfyller kravet til utdanningsnivå for tiltaksklasse 2 eller 1.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis
Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at for utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2 har foretaket vist til arbeider som omfattes av godkjenningsområdet. For utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2 har foretaket vist til prosjekter som inneholder elementer som er relevante for godkjenningsområdet, men uten noen nærmere beskrivelse av arbeidene, eksempelvis angivelse av dimensjoner på vann- og avløpsledninger, er det vanskelig å plassere prosjektene i riktig tiltaksklasse. Direktoratet understreker i alle tilfeller at det ikke har anledning til å la praksis veie opp for manglende relevant utdanning, jf. SAK10 §§ 11-3 og 11-5.

Forholdet til tidligere godkjenning og overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3
Foretaket har i søknaden vist til tidligere sentral godkjenning på foretaket Sunnmøre Graveservice AS (senere Slinningen Nord AS), org.nr. 976028783. Dette foretaket hadde sentral godkjenning for det tidligere godkjenningsområdet utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2 fra 11.06.2015 – 31.07.2017. I organisasjonsplanen for dette foretaket var Jan Sindre Sundnes oppført som daglig leder. Jostein Sundnes var oppført som faglig leder. For Jostein Sundnes var det dokumentert yrkesbevis i anleggsmaskinførerfaget, som vurderes tilsvarende fagbrevnivå. Det kan synes som om det er denne utdanningen som ble lagt til grunn for godkjenningen for Sunnmøre Graveservice AS. Utdanning på fagbrevnivå oppfylte i utgangspunktet utdanningskravet for utførende i

tiltaksklasse 1, men på vedtakstidspunktet i 2015 hadde direktoratet større anledning til kunne la praksis kompensere for manglende utdanningsnivå og innvilge tiltaksklasse 2.

Ved regelverksendringene i byggesaksforskriften 01.01.2016 falt denne muligheten bort, da kravene til utdanningsnivå ble flyttet fra veiledning til forskrift. Det ble vedtatt en overgangsbestemmelse i SAK10 § 20-3, som innebar at foretak kunne søke fornyelse av sin sentrale godkjenning på bakgrunn av de mer lempelige kvalifikasjonskravene som gjaldt før 01.01.2016. Overgangsbestemmelsen varte i utgangspunktet frem til 01.07.2018, men har flere ganger blitt forlenget etter dette.

I februar 2017 søkte foretaket Sunnmøre Anlegg AS om sentral godkjenning. På dette tidspunktet hadde man ikke regler om overføring av den sentrale godkjenningen fra et foretak til et annet. Søknaden til Sunnmøre Anlegg AS ble dermed sett på som en ny søknad og ble ikke vurdert i henhold til overgangsbestemmelsen.

Ved Sunnmøre Anlegg AS sin søknad om sentral godkjenning nå i 2020, kan ikke direktoratet lenger se at Jostein Sundnes, med yrkesbevis i anleggsmaskinførerfaget, fremgår av organisasjonsplanen. Direktoratet må derfor legge til grunn at han ikke lenger er en del av foretakets faglige ledelse. Søknaden er dermed vurder ut fra innsendt dokumentasjon på fagkompetanse for Jan Sindre Sundnes, som er vurdert som ikke tilstrekkelig relevant for de påklagede godkjenningsområdene.

Foretaket skriver i klagen at søknaden må revurderes i henhold til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3. Overgangsbestemmelsen kommer ikke til anvendelse i de tilfellene det ikke er dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning. Overgangsbestemmelsen ville heller ikke komme til anvendelse da foretaket ikke har søkt fornyelse av sin sentrale godkjenning. I begrepet fornyelse ligger det at den nye søknaden må være sendt inn innen utløpet av forrige godkjenning. Det vil si at foretaket på vedtakstidspunktet måtte hatt en gyldig sentral godkjenning for de godkjenningsområdene de søker fornyelse av. Sunnmøre Anlegg AS hadde sentral godkjenning til 25.02.2020, mens det ble søkt om ny godkjenning 12.03.2020.

Konklusjon
På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Sunnmøre Anlegg AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2 og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 55/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra BYGGESAK1 TERJE VIGGO HANSEN (klagesaksnr. 20/3593).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder
Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

I brev datert 07.05.2020 ble vedtak av 06.05.2020 påklaget ved Terje Viggo Hansen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn
Direktoratet for byggkvalitet mottok 26.03.2020 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 06.05.2020 avslo direktoratet søknaden i sin helhet. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke dokumenterte nødvendig utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. Foretaket dokumenterte heller ikke tilstrekkelig praksislengde, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning, og hadde også restense i form av forfalt og ubetalt skatt.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket ligger i Oslo. Terje Viggo Hansen er daglig og faglig leder. Han har 121 studiepoeng fra Eindomsforvalterstudiet ved Høgskolen i Oslo, 10 studiepoeng fra Universitet i Stavanger, 10 studiepoeng fra Høyskolen i Finmark samt 5 studiepoeng fra Institutt for landskapsforvaltning.

Videre har han «Grunnkurs våtrom - modul 1» og «Våtrom Modul C - takst», har bestått 3 moduler ved Eindomsforvalterstudiet i 2006 og 2007 og har gjennomgått nødvendig opplæring for å kunne føre Matrikkelen, samt diverse AMO-kurs (arbeidsmarkedsopplæring).

Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 68.310 Eiendomsmekling.

Saksgang
26.03.2020 Søknad
06.05.2020 Vedtak om sentral godkjenning (Totalavslag)
07.05.2020 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler
Foretaket ved Terje Viggo Hansen skriver innledningsvis at han har 146 studiepoeng og ikke 121 som det hevdes. I tillegg refereres det til ferdigattester fra 2015 til 2020, altså 5 års erfaring med funksjonene søker, prosjekterende og kontrollerende. Terje V. Hansen informerer videre at han tidligere hadde sentral godkjenning i eget firma «Nøytral kontroll og takst AS» siden 2016. Etter konkurs gjenopplivet han et enkeltmannsfirma og startet ved årsskiftet 2019-2020, men opplevde straks coronavirusets påvirkning på omsetning.

Foretaket mener at det oppfyller kravene i SAK10 til utdanning og praksis, og at 6 år som byggesaksbehander skal regnes med i godkjent praksis.

Avslutningsvis skriver Terje V. Hansen at hvis det skal være slik at eldre over 50 år skal fratas yrket og livsgrunnlaget, vil han ha en bekreftelse på at han er for gammel og at kun en med bachelor- eller mastergrad skal kunne godkjennes i tiltaksklasse 1.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker, prosjektering av arkitektur og overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1.

Samlet vurdering for godkjenningsområdene ansvarlig søker, prosjektering av arkitektur og overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonene ansvarlig søker, prosjekterende og kontrollerende i tiltaksklasse 1 er utdanning som svarer til mesterbrevnivå

eller teknisk fagskole eller tilsvarende, med tilhørende 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være mesterbrev i tømrerfaget eller teknisk fagskole bygg.

Utdanningen til Terje Viggo Hansen innehar relevante fag for de påklagede godkjenningsområdene, men spørsmålet blir om de er tilstrekkelige sett opp imot kravene til utdanningsnivå som følger av SAK10.

Det er et krav ved søknad om sentral godkjenning at foretaket skal ha faglig ledelse med eksamen eller annen bestått prøve som er relevant for omsøkte godkjenningsområder, jf. SAK10 § 11-2 andre ledd og tilhørende veiledning. Direktoratet tolker det derfor dit hen at foretaket må kunne vise til en fullført utdannelse med avsluttende eksamen eller vitnemål, eller lignende dokumentasjon på fullført utdannelse. Dette er også stadfestet av Klagenemda for sentral godkjenning, ref. nemdas saksnummer 218/17, 142/18 og 84/19.

I den foreliggende saken vil et vitnemål kunne være dokumentasjon på fullført utdannelse. Et vitnemål utstedes etter avsluttet grad i samsvar med studiets rammeplan. Det er en forutsetning at kandidatens utdanningsplan oppfyller kravet til graden for å få utstedt vitnemål.

Foretaket har i søknadsomgangen, herunder sak 20/2569, sendt inn følgende dokumenter som gjelder utdanningen til Terje Viggo Hansen:

- 121 studiepoeng fra Eindomsforvalterstudiet ved Høgskolen i Oslo
- 10 studiepoeng fra Universitet i Stavanger – Hovedkurs i taksering av fasteiendom
- 10 studiepoeng fra Høyskolen i Finmark – Tverrfaglig utdanning i boligsosialt arbeid, modul 3 (sammarbeid om tjenester og planlegging)
- 5 studiepoeng fra Institutt for landskapsforvaltning – Kurs i grunnerverv og ekspropriasjon i kommuner
- Grunnkurs våtrom - Modul 1» fra 1999
- Våtrom Modul C-takst fra 2012
- Modulene «Strategisk ledelse», «Eiendomsjuss» og «Eiendomsøkonomi» i 2006, og «Eiendomsdrift» fra 2007 ved Eindomsforvalterstudiet
- Kursbevis som gjelder nødvendig opplæring for å kunne føre Matrikkelen, jfr. lov om eigedomsregistreing § 22
- AMO kurs, herunder AutoCAD Grunnkurs (5 uker), AutoCAD Videregående og 3D (4uker) og Autodesk Revit Architecure (4 uker)

For søknad om sentral godkjenning er det formell utdannelse som skal legges til grunn ved vurdering av utdanningsnivå, jf, SAK10 § 11-3 veiledning til første ledd.

Det følger av dette at ingeniørutdanningen ikke er fullført i form av et vitnemål eller lignende. Ettersom utdanningen ikke er fullført og dokumentert med vitnemål eller lignende, tilfredsstiller ikke denne byggesaksforskriftens krav til fullført utdannelse.

Direktoratet har på bakgrunn av dette ikke anledning til å legge denne utdannelsen til grunn, selv om det sannsynligvis er lite som mangler før utdannelsen er fullført.

Direktoratet vil også opplyse om at kurs ikke er en del av den utdanning som legges til grunn for sentral godkjenning. Kompetanse i form av kurs eller seminar i etterkant av utdanning etter avsluttende prøve/eksamen fra godkjent institusjon vil dermed ha begrenset vekt ved vurderingen av utdanningskravene i SAK10, men kan ha betydning kun for kompetansenes relevans etter en konkret vurdering.

Når det gjelder begrepet «tilsvarende», er dette ment å ta hensyn til utenlandsk utdanning, herunder eksamensbeviser, sertifikater og andre kvalifikasjonsbeviser som dokumenterer fullført utdanning fra en annen EØS-stat og som aksepteres på lik linje med norsk utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-5 med veiledning.

Kravene til utdanning for sentral godkjenning fremgår av SAK10. Direktoratet må ved behandling av søknader om sentral godkjenning forholde seg til de fastsatte utdanningsnivåene og kravene som følger av SAK10 for de enkelte funksjoner og tiltaksklasser.

Direktoratet kommer derfor frem til at karakterutskriftene alene (eller samlet fra forskjellige institusjoner) ikke kan legges til grunn ved søknad om sentral godkjenning. Dette følger som nevnt også av klagenemndas praksis, ref. nemndas saksnummer 218/17 , 142/18 og 84/19.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis
Som følge av kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at selv om flere referanseprosjektene synes å være relevante for de påklagede godkjenningsområdene, så har ikke direktoratet anledning til å la praksis veie opp for manglende fullført utdannelse.

Direktoratet har også merket seg at foretaket har hatt sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker, prosjektering av arkitektur og overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1 tidligere, i sitt gamle foretaket Nøytral kontroll og takst AS med org,nr. 811743542, i perioden 2013-2019.

Til dette vil direktoratet informere om at foretak som søker sentral godkjenning må dokumentere at det oppfyller de krav som fremgår av gjeldende regelverk på

vedtakstidspunktet, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Det er følgelig ingen automatikk i at et foretak får, eksempelvis ved fornyelse, sentral godkjenning i samme godkjenningsområde eller i samme klasse som det hadde tidligere.

Videre presiseres at det heller ikke er mulighet for overføring av godkjenning fra et foretak til et annet med mindre det dokumenteres de krav som fremgår av gjeldende regelverk, som nevnt ovenfor.

Når det gjelder praksis som byggesaksbehandler i Kvaldund kommune (2007-2009), Hammerfest kommune (2009-2011) og Hamarøy kommune (2012-2013), som foretaket har dokumentert i sin klage i form av diverse attester, vil direktoratet informere om at en slik praksis alene ikke anses som dekkende for sentral godkjenning

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Byggesak1 Terje Viggo Hansen verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 56/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra MOEN VEG OG ANLEGG AS (klagesaksnr. 20/3737).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder
Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2

I brev datert 13.05.2020 ble vedtak av 13.05.2020 påklaget ved Jony Moen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn
Direktoratet for byggkvalitet mottok 01.04.2020 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 13.05.2020 avslo direktoratet søknaden i sin helhet.
Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2

Avslaget for godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at foretaket ikke dokumenterte tilstrekkelig relevant praksis, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav b med tilhørende veiledning. Direktoratet fant derfor heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i en lavere tiltaksklasse.

Avslaget for de øvrige godkjenningsområdene ble begrunnet med at foretaket ikke dokumenterte tilstrekkelig praksislengde, jf. SAK10 §§ 11-3 med tilhørende veiledning. Direktoratet fant heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet ansvarlig søker i en lavere tiltaksklasse.

Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket
Foretaket ligger i Midt-Telemark kommune. Jony Moen er daglig leder. Han har fagbrev som anleggsmaskinfører fra 2009 samt teknisk fagskoleutdanning innen anlegg fra 2012. Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning tidligere.

Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.120 Grunnarbeid.

Saksgang
01.04.2020 Søknad om sentral godkjenning
20.04.2020 Midlertidig svarbrev
13.05.2020 Vedtak om sentral godkjenning (Totalavslag)

13.05.2020 Klage på avslag arkivert hos direktoratet
25.05.2020 Innhenting av opplysninger
13.07.2020 Innhenting av opplysninger

Foretakets anførsler
Foretaket ved Jony Moen skriver at han ikke rakk å sende inn opplysningene direktoratet ba om innen fristen, og pga. feilmelding i våre systemer ønsker å klage på avslaget.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for søker i tiltaksklasse 2, prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1, utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1 samt utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Samlet vurdering for søker i tiltaksklasse 2 og prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 er utdanningsnivå tilsvarende mesterbrev eller høyere fagskolegrad, eller tilsvarende med tilhørende 6 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er utdanningsnivå tilsvarende mesterbrev eller høyere fagskolegrad, eller tilsvarende med tilhørende 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være teknisk fagskole anlegg.

Foretaket har i søknaden dokumentert å ha ansatt med teknisk fagskoleutdanning innen anlegg fra 2012.

Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis
Godkjenningsområdenes faglige innhold fremgår av SAK10 § 13-5 første ledd og andre ledd bokstav b med tilhørende veiledninger.

Foretaket har teknisk fagskoleutdanning og skal dermed dokumentere 6 års relevant praksis for funksjonen søker i tiltaksklasse 2 og 4 års praksis for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 1.

Der foretakets faglige ledelse har tatt videreutdanning, skal hvert år med relevant praksis som er opparbeidet før videreutdanningen er avsluttet, godskrives med et 1/2 år ved søknad om sentral godkjenning, jf. SAK10 § 11-3 andre ledd med tilhørende veiledning.

Det skal legges vekt på om praksis er oppdatert. For tiltaksklasse 1 og 2 vil normalt praksis fra de siste 10 år anses oppdatert, jf. SAK10 § 11-3 første ledd med tilhørende veiledning.

Søknaden inneholdt kun ett referanseprosjekt utført i 2019 fra Bamble kommune med gnr. 180 og bnr.1. Dette prosjektet ble vurdert til å ha elementer som er relevante for godkjenningsområdene, men utfra beskrivelsene var det vanskelig å vurdere foretakets rolle uten noen nærmere beskrivelse. Foretaket har i tillegg vist til CV for Jony Moen som viser arbeidserfaring og prosjekter, men som ikke gir en tilstrekkelig beskrivelse av konkrete referanseprosjekter.

Direktoratet har i brev datert 20.04.2020 bedt foretaket om bedre beskrivelse av referanseprosjektet og flere referanseprosjekter.

Foretaket har oppdatert beskrivelsen relatert til prosjektet, og beskriver å ha deltatt på prosjekteringsmøter og befaring ute, gitt innspill til drift- og vedlikeholdsvennlige løsninger underveis samt prosjektert enkle anleggsvegerveger basert på SVV HB N200. Når det gjelder søkerfunksjonen har han bistått med søknader knyttet til oppføring/rivning av bygg, utslippsstilatelser fra fylkesmann, fraviksøknader til Statens Vegvesen, dispensasjon fra Riksantikvar - generelt bidratt med søknader som sendes i reguleringsplanfasen. Foretaket har imidlertid ikke sendt inn flere referanseprosjekter.

I klagen har foretaket i hovedsak skrevet om problemer med direktoratets elektroniske brukerportal for å legge inn etterspurt dokumentasjon i søknadsomgangen. Foretaket ble derfor i e-post av 25.05.2020 og 13.07.2020 bedt om flere referanseprosjekter som kunne sendes direkte på saksbehandler sin e-post. Direktoratet har ikke mottatt svar på denne henvendelsen.

Direktoratet finner derfor ikke at det er dokumentert tilstrekkelig praksislengde for de påklagede godkjenningsområdene.

Kravet til praksislengde for godkjenningsområdene er dermed ikke oppfylt, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning.

Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er utdanningsnivå tilsvarende fagbrev eller tilsvarende, med tilhørende 2 års relevant praksis jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev som anleggsmaskinfører.

Foretaket har i søknaden dokumentert å ha ansatt med fagbrev som anleggsmaskinfører fra 2009 samt teknisk fagskoleutdanning innen anlegg fra 2012.

Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis
Godkjenningsområdets faglige innhold fremgår av SAK10 § 13-5 og tredje ledd bokstav i med tilhørende veiledning.

Foretaket oppfyller kravet til utdanning og skal i tillegg dokumentere 2 års relevant praksis for funksjonen utførende i tiltaksklasse 1.

Søknaden inneholdt ett referanseprosjekt fra Sandefjord kommune med gnr.4 og bnr.466, utført i 2014. Dette prosjektet ble vurdert som relevant for godkjenningsområdet. Som følge av dette dokumenterte foretaket praksis over en periode på 1 år, med bakgrunn i SAK10 § 11-3 andre ledd.

Direktoratet har derfor i brev datert 20.04.2020 bedt foretaket om å dokumentere flere referanseprosjekter. Foretaket har ikke sendt inn etterspurt dokumentasjon.

I klagen har foretaket i hovedsak skrevet om problemer med direktoratets elektroniske brukerportal for å legge inn etterspurt dokumentasjon i søknadsomgangen. Foretaket ble i e-post av 25.05.2020 og 13.07.2020 bedt om flere referanseprosjekter som kunne sendes direkte på saksbehandler sin e-post. Direktoratet har ikke mottat svar på denne henvendelsen.

Direktoratet finner derfor ikke at det er dokumentert tilstrekkelig praksislengde for det påklagede godkjenningsområdet.

Kravet til praksislengde for godkjenningsområdet er dermed ikke oppfylt, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning.

Utførelde av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2.
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er utdanningsnivå tilsvarende mesterbrev eller høyere

fagskolegrad, eller tilsvarende med tilhørende 3 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole anlegg.

Foretaket har i søknaden dokumentert å ha ansatt med teknisk fagskoleutdanning innen anlegg fra 2012.

Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis
Godkjenningsområdets faglige innhold fremgår av SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b og tredje ledd bokstav i med tilhørende veiledning.

Foretaket har teknisk fagskole og skal dermed dokumentere 3 års relevant praksis for funksjonen utførende i tiltaksklasse 2.

Søknaden inneholdt ett referanseprosjekter fra 2019 som ble vurdert som ikke tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet da kontroll av andres arbeid ikke anses som tilstrekkelig relevant praksis for utførelse av veg- og grunnarbeider.

Direktoratet har derfor i brev datert 20.04.2020 bedt foretaket om å dokumentere flere referanseprosjekter. Foretaket har oppdatert beskrivelsen av prosjektet, og skriver å ha hatt en rolle som kontrollerende samt stedfortreder for byggeleder i prosjektet. Det er ikke sendt inn flere referanseprosjekter.

I klagen har foretaket i hovedsak skrevet om problemer med direktoratets elektroniske brukerportal for å legge inn etterspurt dokumentasjon i søknadsomgangen. Foretaket ble i e-post av 25.05.2020 og 13.07.2020 bedt om flere referanseprosjekter som kunne sendes direkte på saksbehandler sin e-post. Direktoratet har ikke mottat svar på denne henvendelsen.

Direktoratet finner derfor ikke at det er dokumentert tilstrekkelig relevant praksis for det påklagede godkjenningsområdet, og følgelig heller ikke praksislengde.

Kravet til praksis for godkjenningsområdet er dermed ikke oppfylt, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Moen Veg og Anlegg AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 2, prosjektering av

veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1, utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1 og utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.
Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 57/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra LIER RØRSERVICE KAI SKJOLD (klagesaksnr. 20/3777).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder
Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Vedtak av 27.04.2020 ble i direktoratets elektroniske portal påklaget den 14.05.2020. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn
Direktoratet for byggkvalitet mottok 08.04.2020 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 27.04.2020 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at det ikke var dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3.

Generelle opplysninger om foretaket
LIER RØRSERVICE Kai Skjold fikk sentral godkjenning første gang 19.07.2011, da for utførelse av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1. Denne godkjenningen gikk ut 19.07.2014, og frem til innvilgelse i vedtak av 27.04.2020 har foretaket vært uten sentral godkjenning.

Foretaket er et enkeltpersonforetak hvor innehaver utgjør faglig ledelse. Foretaket holder til i Lier. Kai Robert Skjold er eier og daglig leder. Han har svennebrev i rørleggerfaget fra 2002. Foretaket har sin virksomhet innen rørleggerarbeid og er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.221 Rørleggerarbeid.

Saksgang
08.04.2020 Søknad
27.04.2020 Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)
14.05.2020 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler
I klagen viser foretaket til Skjolds erfaring med rørleggerfaget siden 1999 og at denne burde oppveie for manglende formell utdanning. Det vises også til at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning innenfor prosjektering. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller tilsvarende eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 4 års praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev i rørleggerfaget.

Foretakets eier og daglige leder har svennebrev i rørleggerfaget. Denne utdanningen er relevant, men oppfyller ikke kravet til utdanningsnivå. Utdanningskravet er således ikke

oppfylt. Kravet til utdanningsnivå er absolutt og direktoratet har ikke lenger anledning til å la god og langvarig praksis veie opp for manglende utdanningsnivå.

På grunn av dette er det heller ikke nødvendig for direktoratet å foreta en grundig vurdering av praksisen foretaket har vist til for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil likevel kort bemerke at foretaket har dokumentert praksis som omfattes av det påklagede godkjenningsområdet.

Det vises i klagen til at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for prosjektering. Direktoratet kan ikke se at så er tilfellet. På grunn av dette kommer heller ikke overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 til anvendelse.

Direktoratet ønsker å opplyse om at kommunen, etter søknad fra foretaket, kan godkjenne at krav til utdanning reduseres for ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 ved relevant praksis av lengre varighet, jf. SAK10 § 11-4 sjette ledd bokstav b. Med slik godkjenning kan foretaket påta seg ansvarsrett uten å oppfylle formalkravene. En slik godkjenning i kommunen baseres på en konkret vurdering i hver enkelt sak. Den samme muligheten har som nevnt ikke direktoratet.

Konklusjon
På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at LIER RØRSERVICE Kai Skjold verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 58/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra ARKITEKTKONTORET JAN OLAV TOFT (klagesaksnr. 20/3973).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder
Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

I brev datert 22.05.2020 ble vedtak av 06.05.2020 påklaget ved Jan-Olav Toft. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn
Direktoratet for byggkvalitet mottok 04.05.2020 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 06.05.2020 avslo direktoratet søknaden i sin helhet.

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

Avslaget for godkjenningsområdene ble begrunnet med at det ikke var dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. Direktoratet fant heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene i en lavere tiltaksklasse.

Generelle opplysninger om foretaket
Foretaket ligger i Oslo. Jan-Olav Toft er daglig leder. Han var student ved The Scott Sutherland School og Architecture i Scotland (SSSA) hvor han gjennomførte tre år, fra september 1975 til juni 1978, samt hospitant ved Norges Tekniske Høyskole (NTH) hvor han har bestått en rekke fag i perioden 1980-1982.

Foretaket har sin virksomhet innen arkitektur. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 71.112 Arkitekttjenester vedrørende byggverk.

Tidligere godkjenning
Arkitekturkontoret Jan-Olav Toft NPA med org.nr. 970147411 hadde sentral godkjenning som ansvarlig søker for bygninger og installasjoner i tiltaksklasse 2 og ansvarlig prosjekterende for bygninger og installasjoner i tiltaksklasse 3 i 2001, frem til 2010, ifølge vår gamle database. Fra 2011 til 2013 hadde foretaket fem godkjenningsområder, blant annet godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 3.

Godkjenningen som ansvarlig søker og prosjekterende for arkitektur i tiltaksklasse 3 ble i 2011 overført til foretaket Arkitekturkontoret Jan-Olav Toft med org.nr. 996067351. Sentral godkjenning ble trukket tilbake i 2017 da dette NUF-foretak ble slettet i foretaksregisteret.

Saksgang
04.05.2020 Søknad
06.05.2020 Vedtak om sentral godkjenning (Totalavslag)
22.05.2020 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler
Foretaket ved Jan-Olav Toft skriver innledningsvis at han ble opptatt som hospitant ved NTH etter 3 års studier i Skottland og 1 års praksis på et arkitektkontor i Oslo, og ble fortalt at han ved en tilfredsstillende gjennomføring av nødvendige semestre ville bli tatt opp som student for å få ta diplom-arbeidet med eksamen.

NTH hadde en studieretning som passet ham mye bedre enn SSSA i Skottland, og han gjennomførte semestrene med gode karakterer. Jan-Olav Toft forteller videre at tidligere praksis med å godkjenne hospitanter imidlertid ble endret, og av prinsipielle grunner ble han ikke opptatt som fullverdig student. Han hadde da tatt et semester ut over vanlig studietid og fikk ansettelse som arkitekt ved samme kontor som han tidligere hadde fått praksis. Etter 3 års praksis ved forskjellige arkitektkontorer i Oslo ble han godkjent av NAL.

Toft anfører at grunnen til han «ikke har bestått» på 1. avd SSSA i Aberdeen er fordi det er to typer arkitektutdanninger i Storbritannia; bachelor in science (BSc) og bachelor in art (BA). Skolen han gikk på hadde BSc-retning med et teknisk pensum som går lengre på tekniske fag med fysikk og matematikk enn realpensum på videregående skole (den gang gymnasium). Arkitektavdelingen ved NTNU har ikke disse fagene og kan sidestilles med BA-retning. Han skulle i utgangspunktet valgt BA-retningen, men dette var han ikke klar over den gang.

Toft skriver at han jobbet i Arkitektkontoret Lysaker Mølle AS (attest vedlagt søknad) hvor han var prosjekteringsleder. Dette ga ham et godt grunnlag for å søke og få sentral godkjenning for tiltaksklasse 3 i 1997 med foretaket Arkitektkontoret Jan Olav Toft NPA. I 2010 ble hans kvalifikasjoner, grunnet endring av foretakets form, overført til dette selskapet hvor han også var eneste ansatt, uten noen innsigelser fra DiBK.

Toft fortsetter videre at han aldri har behøvd å foreta akkvisisjon da tidligere oppdragsgivere og kollegaer har kommet tilbake med nye prosjekter og har alltid fått god tilbakemelding på design og planløsninger. Han påpeker også at han har kun én tilbakemelding på prosjekteringsavvik i hele hans karriere da han ikke ga rask nok tilbakemelding til Plan- og bygningsetat i Oslo.

Med undring observerer Toft at hadde han fortsatt sin praksis med forrige type tiltaksform kunne han fått en fornyelse på bakgrunn av de samme referansene fra begge foretakene. Det

er også med undring han konstaterer at han nå, når han har bedre kompetanse enn han noen gang har hatt, ikke skulle være kvalifisert for godkjenningen. Dette til tross for at han går ned en klasse, fra tiltaksklasse 3 til tiltaksklasse 2.

Avslutningsvis vil Jan-Olav Toft be direktoratet om å ta en ny vurdering og behandling av søknaden og se nærmere på hans CV og referanseprosjekter utført de siste 20 årene.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Samlet vurdering for godkjenningsområdene ansvarlig søker og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 er utdanningsnivå tilsvarende mesterbrev eller høyere fagskolegrad, eller tilsvarende, med tilhørende 6 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være byggmester eller teknisk fagskole bygg og/eller anlegg.

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanningsnivå tilsvarende høyere fagskolegrad med tilhørende 10 års relevant praksis eller bachelor med tilhørende 6 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være bachelor i arkitektur eller bygg.

Utdanningen til Jan-Olav Toft innehar relevante fag for de påklagede godkjenningsområdene, men spørsmålet blir om den er tilstrekkelig sett opp imot kravene til utdanningsnivå som følger av SAK10.

Det er et krav ved søknad om sentral godkjenning at foretaket skal ha faglig ledelse med eksamen eller annen bestått prøve som er relevant for omsøkte godkjenningsområder, jf.

SAK10 § 11-2 andre ledd og tilhørende veiledning. Direktoratet tolker det derfor dit hen at foretaket må kunne vise til en fullført utdannelse med avsluttende eksamen eller vitnemål, eller lignende dokumentasjon på fullført utdannelse. Dette er også stadfestet av Klagenemda for sentral godkjenning, ref. nemdas saksnummer 218/17, 142/18, 24/19 og 84/19.

I den foreliggende saken vil et vitnemål kunne være dokumentasjon på fullført utdannelse. Et vitnemål utstedes etter avsluttet grad i samsvar med studiets rammeplan. Det er en forutsetning at kandidatens utdanningsplan oppfyller kravet til graden for å få utstedt vitnemål.

Foretaket har i søknadsomgangen, herunder sak 20/3451 sendt inn følgende dokumenter som gjelder utdanningen til Jan-Olav Toft:

- Bekreftelse på at Jan-Olav Toft var student ved The Scott Sutherland School og Architecture i Skottland hvor han gjennomførte tre år, fra september 1975 til juni 1978
- Angående søknad om opptak ved Arkitekturavdelingen ved NTH fra Jan-Olav Toft: Studieveileder ved Arkitektavdelingen, Hallvard Selmer, skriver at 3 års bestått studie i Storbritannia gir kompetanse til 2. avdeling ved NTH med fritak av ett semester i 3. års kurs og vurderer at Jan-Olav Toft opparbeidede studiekompetanse fra utlandet er likeverdig med 1.avdelingstudier ved Arkitektavdelingen. I brevet anmoder Hallvard Selmer at Jan-Olav Toft sin søknad om opptak ved arkitektavdelingen, Norges tekniske høgskole blir behandlet spesielt da han arbeidet 2 år ved arkitektkontor og har de siste årene hospitert fullt ut ved Arkitektavdelingen, NTH.
- Bevitnelse på at Jan-Olav Toft som hospitant har fullført eksamen i følgende fag ved vintereksamen 1980/1981: *Arkitekturhistorie, grunnkurs I* samt *By- og regionalplanlegging, grunnkurs II*
- Bevitnelse på at Jan-Olav Toft som hospitant har fullført eksamen i følgende fag ved sommereksamen 1981: *Anvendt byggeteknikk II, Tekniske installasjoner og Byggekunst III, grunnkurs I, Bygningsøkonomi* og *Byggekunst III, grunnkurs I*
- Bevitnelse på at Jan-Olav Toft som hospitant har fullført eksamen i følgende fag ved vintereksamen 1981/1982: *Bygningsadministrasjon og bygningsøkonomi* samt *Byggekunst III, grunnkurs II*
- Bekreftelse på at Jan-Olav Toft har fulgt særkurs med tema *«Vind som kritisk faktor» i 1982.*
- Opptaksnemndas beslutning fra 1982 om å ikke ta Jan-Olav Toft opp ved NTH med bakgrunn i vedtaket fra 1965, fattet av Professorrådet ved NTH: *«Søkere som tidligere er utelukket fra videre studium ved utenlandsk teknisk høgskole eller universitet, kan bare i særlige tilfelle opptas som faste studenter ved Norges tekniske høgskole».* Opptaksnemnda fant heller ikke noen spesielle grunner som kunne tilsi en dispensasjon fra bestemmelsen og informerte om at hospitering ved NTH aldri ble tillagt vekt ved søknad om opptak, uansett hva opptaksgrunnlaget var.
- CV m/referanseliste som blant annet viser medlemskap i NAL siden 1983 (Norske arkitekters landsforbund), Arkitektbedriftene (tidligere NPA) siden 1990, Oslo

Arkitektforening siden 1983 samt Rådgivningstjenesten i Oslo Arkitektforening siden 1990.

Det følger av dette at sivilarkitektutdanningen ikke er fullført i form av et vitnemål eller lignende. Bekreftelsen av studieforholdet er derfor ikke tilfredsstillende dokumentasjon på at kravet til graden er oppfylt. Ettersom sivilarkitektutdanningen ikke er utført i form av et vitnemål eller lignende, tilfredsstiller ikke denne byggesaksforskriftens krav til fullført utdannelse.

Direktoratet har på bakgrunn av dette ikke anledning til å legge denne utdannelsen til grunn, selv om det sannsynligvis er lite som mangler før utdannelsen er fullført.

Direktoratet vil også informere om at når det gjelder begrepet «tilsvarende» utdanningsnivå, er dette ment å ta hensyn til utenlandsk utdanning, herunder eksamensbeviser, sertifikater og andre kvalifikasjonsbeviser som dokumenterer fullført utdanning fra en annen EØS-stat og som aksepteres på lik linje med norsk utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-5 med veiledning.

Vedrørende Medlemskap i NAL vil direktoratet bemerke at medlemskap i privat organisasjon ikke kan sidestilles med formell, relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Private organisasjoner kan selv utforme egne krav for opptak, samt gjøre unntak fra disse. Kravene til utdanning for sentral godkjenning fremgår av SAK10. Direktoratet må ved behandling av søknader om sentral godkjenning forholde seg til de fastsatte utdanningsnivåene og kravene som følger av SAK10 for de enkelte funksjoner og tiltaksklasser. Foretaket som søker om sentral godkjenning må dermed dokumentere at de oppfyller kravene til utdanning i SAK10, uavhengig av medlemskap i private organisasjoner. Dette er også stadfestet av Klagenemda for sentral godkjenning, ref. nemdas saksnummer 24/19 og 84/19.

Direktoratet kommer derfor frem til at bekreftelsene på studieforholdene, karakterutskriftene alene eller medlemskapet i NAL ikke kan legges til grunn ved søknad om sentral godkjenning. Dette følger som nevnt også av klagenemndas praksis, ref. nemndas saksnummer 218/17, 142/18, 24/19 og 84/19. Utdanningene ble heller ikke ansett oppfylte for funksjoner i lavere tiltaksklasser.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis
Som følge av kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at selv om flere referanseprosjekter synes å være relevante for de påklagede godkjenningsområdene, så har ikke direktoratet anledning til å la praksis veie opp for manglende fullført utdannelse.

Direktoratet har merket seg at foretaket i forrige periode fra 2011-2013 har hatt sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 3, og i sitt gamle foretak Arkitektkontoret Jan Olav Toft med org.nr. 996067351 i perioden 2011-2017. Til dette vil direktoratet informere om at foretak som søker sentral godkjenning må dokumentere at det oppfyller de krav som fremgår av gjeldende regelverk på vedtakstidspunktet, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Det er følgelig ingen automatikk i at et foretak får fornyet/overført sin sentrale godkjenning i samme godkjenningsområde eller i samme klasse som det hadde tidligere.

Med bakgrunn i det ovenfor nevnte finner direktoratet at Arkitektkontoret Jan Olav Toft verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Det opplyses om at kommunen kan godkjenne at krav til utdanning reduseres for ansvarlig søker, ansvarlig prosjekterende og ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 ved relevant praksis av lengre varighet, jf. SAK10 § 11-4 sjette ledd bokstav b med tilhørende veiledning.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Konklusjon
På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at ARKITEKTURKONTORET JAN OLAV TOFT verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker og prosjektering av arkitektur, verken i tiltaksklasse 1 eller 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 59/20 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra ARKITEKT MNAL HARALD KROKSTRAND (klagesaksnr. 20/4015).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder
Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1

I brev datert 25.05.2020 ble vedtak av 06.05.2020 påklaget av foretaket ved Harald Krokstrand. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn
Direktoratet for byggkvalitet mottok 31.03.2020 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 06.05.2020 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3. Det ble i den nærmere begrunnelsen vist til at foretaket hadde dokumentert 10 semestre ved Arkitekthøgskolen i Oslo for faglig leder, men ikke diplomoppgave og dermed ikke dokumentasjon på fullført utdanning. Det ble også vist til at medlemskap i NAL ikke sidestilles med formell, relevant utdanning på nødvendig nivå. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene i en lavere tiltaksklasse.

Generelle opplysninger om foretaket
Foretaket Arkitekt MNAL Harald Krokstrand har ikke hatt sentral godkjenning tidligere.

Foretaket er et enkeltpersonforetak, hvor innehaver Harald Krokstrand utgjør den faglige ledelsen, og ligger i Oslo kommune. Harald Krokstrand har bestått 10 semestre ved Arkitekthøgskolen i Oslo i 1975, og han har fagbrev som forskalingssnekker fra 1979. I tillegg er det dokumentert eksamensrettet etterutdanningskurs i *Prosjektstyring og teknisk tilstandsanalyse ved restaurering av verneverdige bygninger* fra 1999 ved NTNU, og en rekke kurs i blant annet byggesak, uavhengig kontroll, plan- og bygningsloven og teknisk forskrift.

Foretaket har sin virksomhet innen arkitekt- og konsulenttjenester samt oppføring av bygninger. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 71.112 Arkitekttjenester vedrørende byggverk.

Saksgang
31.03.2020 Søknad
27.04.2020 Foreløpig svarbrev
27.04.2020 Tilsvar fra foretaket
06.05.2020 Vedtak om sentral godkjenning (avslag)
25.05.2020 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler
Foretaket viser i klagen til at Harald Krokstrand var faglig leder i foretaket Enerhaugen Arkitektkontor AS i mer enn 35 år. Etter at han avsluttet arbeidsforholdet der, meldte behovet seg for å opprette et enkeltpersonforetak, i all hovedsak for å kunne betjene gamle kunder. Foretaket skriver at det ikke hadde vært mulig å lede et arkitektforetak med mer enn 30 ansatte problemfritt gjennom 35 år uten å inneha kompetansen som forutsettes i SAK10 kapittel 9, 10, 11 og 13.

Videre skriver foretaket at det har dokumentert å ha gjennomføringsevne i henhold til SAK10 kapittel 9, og at det benytter kvalitetssikringsrutiner fra «Maks», supplert med utførlige sjekklister og instrukser for kritiske kjerneområder som prosjektering av bygningsfysikk og brann. Foretaket skriver at det har nødvendige rutiner og erfaring for å håndtere ansvar og roller i byggesaken etter kravene i SAK10 kapittel 12.

Hva gjelder kravene til utdanning og praksis, viser foretaket til at det er søkt om sentral godkjenning for søker og prosjekterende i tiltaksklasse 2, og at utdanningskravet er bachelorgrad eller tilsvarende. Det vises til at det er dokumentert 10 godkjente semestre ved Arkitekthøgskolen i Oslo, som langt overskrider en bachelorgrad. Videre skriver foretaket at det er dokumentert poenggivende etterutdanning i regi av NTNU samt kursbevis som dokumenterer kontinuerlig faglig oppdatering med hovedfokus på plan- og bygningsloven med forskrifter. Harald Krokstrand har sittet som representant i NALs Akademiråd og bidratt med organisert opplæringsvirksomhet for foreningens medlemmer og deltatt i utarbeidelse av flere faglige veiledere, blant annet for Arkitektbedriftene i Norge og NIKU/Riksantikvaren. For ansvar for gjennomføring av byggesaker som søker og prosjekterende, viser foretaket til at det både er lagt inn referanseprosjekter i søknadsskjemaet og prosjektoversikter som

vedlegg i listeform, og som i omfang og alder overskrider kravene for tiltaksklasse 2 med god margin.

Avslutningsvis viser foretaket til at det oppfyller seriøsitetskravene for sentral godkjenning.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering
Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet.

Samlet vurdering av de påklagede godkjenningsområdene
Krav til utdanning
Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 10 års relevant praksis, eller bachelorgrad i ingeniørutdanning, høgskolegrad eller tilsvarende grad med 180 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 6 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for de påklagede godkjenningsområdene vil for eksempel kunne være ingeniørutdanning innen bygg. Arkitektutdanning vil også kunne være relevant.

Foretaket har dokumentert at faglig leder Harald Krokstrand har bestått 10 semestre ved Arkitekthøgskolen i Oslo i 1975, og at han har fagbrev som forskalingssnekker fra 1979. I tillegg er det dokumentert eksamensrettet etterutdanningskurs i *Prosjektstyring og teknisk tilstandsanalyse ved restaurering av verneverdige bygninger* fra 1999 ved NTNU, og en rekke kurs i blant annet byggesak, uavhengig kontroll, plan- og bygningsloven og teknisk forskrift.

I søknaden skriver foretaket at det ikke foreligger noe eksamensdokument fra Arkitekthøgskolen, da han valgte å ferdigstille diplomoppgaven for mangfoldiggjørelse og utgivelse i bokform, fremfor å levere den rettidig. Foretaket kan derfor ikke fremlegge dokumentasjon på at utdanningen er fullført. Spørsmålet blir derfor om bekreftelsen på 10 godkjente semestre ved Arkitekthøgskolen er tilstrekkelige sett opp mot kravene til utdanningsnivå som følger av SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Ved søknad om sentral godkjenning skal utdanningsnivåene i SAK10 § 11-2 være oppfylt i henhold til de funksjonene og tiltaksklassene foretaket søker om. Utdanning kan dokumenteres ved å legge frem kopi av vitnemål eller kvalifikasjonsbevis, jf. SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning. Direktoratet vurderer at foretaket må kunne vise til en fullført utdannelse i form av vitnemål eller lignende dokumentasjon på fullført utdannelse for at kravet til nødvendig utdanningsnivå skal anses oppfylt. Dette er også stadfestet av Klagenemnda for sentral godkjenning flere ganger, ref. blant annet nemndas saksnummer 218/17, 142/18 og 13/20.

Foretaket har som nevnt dokumentert en bekreftelse på at faglig leder har gjennomført og bestått 10 semestre ved Arkitekthøgskolen i Oslo. Foretaket kan ikke fremlegge dokumentasjon på at utdanningen er fullført, da diplomoppgaven, ifølge opplysninger fra foretaket, ikke ble levert rettidig. Ettersom utdanningen ikke er fullført i form av vitnemål eller lignende dokumentasjon på fullført utdanning, anses ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå oppfylt.

I klagen viser foretaket til at det er søkt om sentral godkjenning for søker og prosjekterende i tiltaksklasse 2, og at utdanningskravet er bachelorgrad eller tilsvarende. Det anføres at 10 godkjente semestre ved Arkitekthøgskolen i Oslo langt overskrider en bachelorgrad. Hva gjelder kravet til utdanningsnivå vises det til det som er sagt ovenfor. Direktoratet opplyser om at begrepet «tilsvarende» i SAK10 § 11-2 er ment å ta hensyn til utenlandsk utdanning. Angivelsen av studiepoeng for flere av utdanningsnivåene skal danne grunnlag for å gjøre en sammenligning på tvers av land og utdanningsinstitusjoner enklere. Utdanningen må like fullt være fullført.

I søknaden og i klagen har foretaket også vist til at Harald Krokstrand er medlem av NAL. Til dette vil direktoratet bemerke at medlemskap i en privat organisasjon ikke kan sidestilles med formell, relevant utdanning på tilstrekkelig nivå. Dette er også stadfestet av Klagenemnda for sentral godkjenning tidligere, ref. nemndas saksnummer 24/19 og 84/19. Private organisasjoner kan selv utforme egne krav for opptak, og gjøre unntak fra disse. Direktoratet må ved behandling av søknader om sentral godkjenning forholde seg til de fastsatte utdanningsnivåene som følger av SAK10 kapittel 11.

Når det gjelder dokumentert fagbrev som forskalingssnekker, eksamensrettet etterutdanningskurs og øvrige kurs, bemerker direktoratet at disse ikke oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå og vil derfor ikke bli vurdert nærmere.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis
Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at

selv om foretaket har vist til flere referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av de påklagede godkjenningsområdene, så har det ikke anledning til å la praksis veie opp for at utdanningskravet ikke er oppfylt.

Direktoratet ønsker å opplyse om at kommunen kan godkjenne at kravet til utdanning for søker og prosjekterende i tiltaksklasse 1 reduseres ved relevant praksis av lengre og god kvalitet. Dette er en «kan-bestemmelse» og vurderingen foretas på bakgrunn av søknad fra foretaket, jf. SAK10 § 11-4 sjette ledd bokstav b og tilhørende veiledning. Direktoratet for byggkvalitet har ikke samme mulighet.

Konklusjon
På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Arkitekt MNAL Harald Krokstrand verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 2, prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2, prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 2, prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2 og prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 60/20 Eventuelt

Neste møte i klagenemnda blir 14.10.2020 kl. 0900-1200 på Teams.
Det vil også bli avholdt et fysisk møte, på Gardermoen, 07.12.2020 kl. 0930-1530.